Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 28 (1528) ♦ Субота, 15 лютого 1997 року ♦ Ціна договірна

Все, чим живу, все, що люблю, водою стрітенською окроплю

Сьогодні — Стрітення. Здавна в народі говорили: цього дня зима зустрічається з весною. Вони сперечаються. Якщо до вечора потеплієе, то, отже, весна пересилила суперницю. А якщо... Та хоч би як там було, все одно весна приходить неодмінно: застаріле поступається новому.

Цього дня святили воду. І вірили, що вона чудодійна. Нею натирали хворі місця і здоровшали. Особливо оберігала вона від «поганого» ока. Господар кропив нею і рідню, і садибу — щоби всі здорові були, щоби рясно родили жито-пшениця і всяка пашниця. Чумаки кропили волів та вози, щоби лихо не спіткало в дорозі.

Нам би цих чудодійних сил сьогодні! Щоби в домі кожному було світло й затишно, щоби сад-город родив рясно. Щоби добро було з нами, а лихо згинуло...

Та ми знаємо: сподіватися насамперед варто на власні сили — і фізичні, і духовні. Тож окропімо наші надії стрітенською водою, засукаємо рукава й будемо наполегливо працювати. Щоби хліб і до хліба все було, щоби духовність наша була висока. А брудним рукам до нашого багатства — зась!

Знімки Юрія ВЕНГЕРЕША.

У Грузії нас підтримують

Учора Голова Верховної Ради України зустрівся з Президентом Республіки Грузія Едуардом Шеварднадзе. Під час переговорів обидві сторони відзначили високий рівень міжпарламентського співробітництва і висловилися за продовження співпраці у міжнародних організаціях, зокрема у Міжпарламентській Асамблеї Ради Європи.

Лідери обох країн обмінялися думками щодо розширення НАТО на Схід та подальшої долі СНД. За словами грузинського президента, він підтримує ідею України щодо підписання угоди про особливе партнерство між нашою країною та альянсом і вважає, що треба визначатися: бути чи не бути СНД. «Якщо ні, то нам треба створити більш ефективне об'єднання», —зауважив він.

На думку Олександра Мороза, позиції України і Грузії багато у чому збігаються. Він також підкреслив, що підтримує ідею економічної інтеграції, оскільки вона відповідає духові часу, однак вважає, що перш за все наголос треба робити на зміцненні двосторонніх торговельно-економічних відносин.

Олександр Мороз на Донеччині

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прибув учора з робочим візитом до Маріуполя Донецької області. Він зустрівся з депутатами міськради і активом приморського міста.

Олександр Мороз відвідав киснево-конвертерний цех акціонерного товариства «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» і виступив на урочистому засіданні, присвяченому 100-річчю металургійного гіганта.

Голова Верховної Ради провів прес-конференцію.

Став кордон «прозорішим»

Щоправда, не для всіх, а лише для постійних мешканців Ренійського, Ізмаїльського та Кілійського районів Одещини. Згідно з новим порядком відтепер вони можуть відвідувати прикордонні повіти Румунії за українським паспортом і видаваною на півроку вкладкою до нього.

Реформатори ставлять на казначейство

Міністр фінансів України Валентин Короневський поінформував журналістів напередодні дня святого Валентина про виконання бюджетних показників 1996 року.

Жодного компліменту на адресу міністерств і відомств або керівників структурних підрозділів органів фінансової системи не пролунало. Ще б пак: доходні частини зведеного і державного бюджетів недоотримали більш як по 4 мільярди гривень, лише через скорочення промислового виробництва не судилося мобілізувати понад 800 мільйонів гривень акцизного збору та податків на додану вартість і на прибуток. Через заборгованість по податках бюджет недоотримав торік 3,5 мільярда гривень. А через зростання кредиторської і дебіторської заборгованості підприємств — ще 1 мільярд. Єдина втіха, на думку міністра куцих фінансів (до зведеного бюджету надійшло лише 30,1 мільярда гривень, або 87,6 відсотка річних призначень), що вдалося втримати заплановані параметри дефіциту держбюджету.

(Закінчення на 2-й стор.).

Читайте в суботньому випуску:

Новий голова — нова політика

Четвертим за час існування парламенту Кримської автономії спікером став 38-річний член фракції «Творення» Анатолій Гриценко.

Його заступниками стали Анушаван Данелян (фракція «Творення»), Рефат Чубаров (фракція «Курултай») і Геннадій Рубцов (поміркований проросійська фракція «Єдність»). Депутати також повністю сформували склад Президії ВР автономії, а головне — скасували чотири нормативно-правові акти Криму, дію яких призупинив Президент і передав до Конституційного суду України.

Крендит на зупу?..

Дошка пошани

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає свіжу газету, підпільник Юзик дулом нагана відраховує квасолини...

— Одна, дві, три... Як думаєш, трьох квасолин вистачить на зупу?..

— Два з половиною!..

— Кіндрат уп'яв очі в стелю і зачав щось гаряче шепотіти.

— Що ти таке верзеш! Як я, по-твоєму, квасолину поділю?

— Де наші лантухи? — нарешті прийшов до тями Кіндрат і заходився нишпорити під нарами.

Дошка закінчується на 4-й стор.

У номер

Готується візит Вацлава Гавела в Україну

У Президентському палаці в Празі відбулася зустріч секретаря Ради національної безпеки і оборони України Володимира Горбуліна з керівником зовнішньополітичної служби адміністрації Президента Чеської Республіки Павелом Сайфетером. У центрі уваги було питання підготовки до наступного державного візиту в Україну Президента ЧР Вацлава Гавела. Також сторони обговорили актуальні проблеми двостороннього співробітництва, а також співпраці у міжнародних структурах.

Реформатори ставлять на казначейство

(Початок на 1-й стор.).

Але цілком очевидно, що ми продовжуємо марнотратну політику як у сфері управління промисловим і сільськогосподарським виробництвом, так і в царині фінансування бюджетних організацій. Бюджетним фінансуванням відтепер, за словами міністра, перейматиметься Державне казначейство, яке матиме єдиний рахунок у Нацбанку і слідкуватиме за тим, щоб видатки відповідали спеціальним кошторисам бюджетних установ і організацій. Та чи вистачить куцих фінансів для покриття заборгованості по заробітній платі.

Повідомлення

17 лютого о 14 годині 30 хвилин у кінозалі Верховної Ради України відбудеться прес-конференція заступника Голови Верховної Ради Віктора Мусіяки.

Парламентська хроніка

Василь ТУГЛУК, Олександр КЛИМЕНКО (фото), «Голос України»

Товаровиробникам — «зелене світло»

Ранкове й денне засідання 14 лютого

Після оголошення головуючим першим заступником Голови Верховної Ради України Олександром Ткаченком запитів народних депутатів до Президента України сесія ухвалила в першому читанні проект закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», що є одним з основоположних серед пакета податкових законів. Мета його — зменшити податковий прес на товаровиробника і водночас сприяти розвиткові виробництва. Втім, декотрі з промовців зазначали його консервативність. Зокрема в тому, що він забезпечує перерозподіл через бюджет лише 30—32 відсотків валового внутрішнього продукту. На думку народного депутата Йосипа Вінського, ця цифра повинна становити 38—42 відсотки.

Позитивно відгукнувшись про новий законопроект, народний депутат Володимир Пилипчук вніс пропозиції та доповнення, які, на його думку, стимулюватимуть виробника й істотно збільшать потік інвестицій у виробництво. Зокрема, він вважає, що певні види діяльності підприємств треба ввести до графи «валові витрати», завдяки чому зменшаться податки на прибуток. Володимир Мефодійович вважає також, що закон повинен мати не лише фіскальну функцію, а й заохочувальну. А для цього слід зменшити відсоток оподаткування прибутку підприємств, які збільшують обсяги виробництва продукції.

Далі у Верховній Раді України обговорили проект закону «Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про вивізне (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину». Доповідач народний депутат Валентина Семенюк підкреслила, що законом захищається вітчизняний товаровиробник. Після обміну думками депутати схвалили законопроект.

* * *

На денному засіданні народні депутати повинні були приступити до постатейного голосування в другому читанні проекту закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про систему

оподаткування». Однак кілька спроб розпочати голосування завершились невдало. Передусім через те, що в залі було явно обмаль депутатів. Тому обговорення питання перенесено на наступний пленарний тиждень.

Що стосується законопроектів «Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності й арешт голови Гребінківського районного суду Полтавської області» та «Про внесення змін до закону «Про арбітражний суд» і до Арбітражного процесуального кодексу України», то доповідачі з цих питань не прибули в сесійний зал. Тож дано протокольне доручення відповідній комісії Верховної Ради розібратися в цьому і доповісти парламентові.

Чимало емоцій викликало в залі обговорення проекту закону «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям закону «Про рекламу», який доповідав Віктор Понеділко.

Народні депутати проголосували законопроект у першому читанні і в цілому. Потім парламентарії перейшли до обговорення різного.

У погоджувальних комісіях

УЧИТИСЯ ЗАКОНОСЛУХНЯНОСТІ

Над порівняльною таблицею для сесійного розгляду проекту Закону «Про податок на доходи фізичних осіб» працювала 13 лютого, в четвер, міжфракційна погоджувальна група з податкових законопроектів. Народні депутати зосередились на статтях, які користуватимуться посиленою увагою мільйонів людей-платників. Такі розділи вирішено було «розписати» детально й доступно.

Ось, наприклад, стаття 21 — «Визначення сукупного оподатковуваного доходу за результатами звітного року, суми річних податкових зобов`язань, а також порядок складання і подання декларації про доходи». Тут популярно роз`яснюється, як вести домашню бухгалтерію, самому визначати розмір сплат, заповнювати документи. Передбачено особливості для громадян, які перебували за кордоном, для неповнолітніх і недієздатних осіб, військовослужбовців. У прикінцевому пункті наголошується: декларації мають «... складатися у спрощеній формі з використанням загальновживаної термінології; містити детальні інструкції для заповнення таких податкових форм; розповсюджуватися безоплатно серед фізичних осіб, а також бути загальнодоступними для населення».

Уповноважений від фракції Народного руху та Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Євген Жовтяк так прокоментував розмову з цього питання:

— У ній домінував намір народних депутатів демократизувати механізм справляння податку, привчаючи людей до законослухняності, добропорядних стосунків громадянина і держави. Це тим більш важливо, що в недалекому майбутньому у нас, як нині в цивілізованих країнах світу, надходження від податку на доход фізичних осіб ставатимуть одним з головних чинників, на яких тримається бюджет.

Не дивно, що й з так званої податкової адреси відбулись бурхливі дебати.

— З пожвавленням соціального й економічного життя різко посилюється міграція людей, — пояснив член Комісії з питань фінансів і банківської діяльності (фракція «Реформи») Сергій Терьохін.

— Адреса за місцем прописки втрачає надійність. Ми дійшли висновку: в цьому має бути вичерпна варіантність на базі основного місця проживання та отримання основного доходу. І з врахуванням взаємної довіри податкової інспекції та громадянина, його судової відповідальності в разі ухилення від сплати податку.

— Не дивуйтесь, що довелось затриматись на 41-й статті, — звернувся заступник Голови Верховної Ради Віктор Мусіяка ранком у четвер до членів тимчасової спеціальної комісії з доопрацювання проекту закону «Про місцеве самоврядування в Україні». — Тут надто важливий комплекс питань, які вирішуються районними і обласними радами.

У статті десятки пунктів. І кожен довелось, як кажуть, обсмоктати, мов цукерку. Щоб запобігти проявам адміністрування. У міру можливості все поставити на правову основу, згідно з вимогами Конституції. Щоб демократія не тлумачилась як свавілля. А дисципліна — як обмеження свободи.

— Отож, неспроста майже всі учасники дискусії звіряли свої думки ще й за Європейською Хартією про місцеве та регіональне самоврядування, — вважає уповноважений Комісії з прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин, позафракційний народний депутат України Михайло Товт. — На мій погляд, нам вдається використовувати кращі надбання загальновизнаного в світі правового документа. Звичайно, з урахуванням своїх національних особливостей. Це стосується й повноважень самоврядних органів, і проблем соціально-культурного розвитку корінного етносу та національних меншин. Однак мене тривожить загальнодержавна бюджетна невизначеність. Вона накладає негативний відбиток на все. В тому числі й на законотворчий процес. Розділи проекту закону про місцеве самоврядування, що стосуються матеріально-фінансових правовідносин, мусимо відкладати...

Комісія вже опрацювала близько півтори тисячі зауважень і пропозицій, що надійшли від різних суб`єктів законодавчої ініціативи.

Прес-служба Верховної Ради України.

Членам Української спілки ветеранів Афганістану

Шановні ветерани!

Виповнюється восьма річниця виведення радянських військ з Республіки Афганістан. Ви зібралися, щоб підтвердити єдність свого побратимства, вшанувати пам'ять тих, хто поліг у боях на далекій афганській землі або помер від ран, повернувшись у рідні краї з тієї вже досить далекої в часі, але ніким не забутої війни.

Вам судилося долею стати учасниками трагічних подій. Нині політики і неполітики дають їм різні оцінки. Та хоч би які вони були, кожній порядній людині ясно одне: в тій війні ви чесно виконували свій солдатський обов'язок, виявили високу мужність і силу духу. Це істина незаперечна, і ніяким кон'юнктурним переоцінкам вона не підлягає.

На міжнародній арені Україна послідовно проводить політику миру, дружби і рівноправного, взаємовигідного співробітництва з усіма народами — і сусідніми, і далекими. Вона робить усе від неї залежне для консолідації зусиль усіх держав Європи і світу для мирного врегулювання існуючих і запобігання можливим потенційним осередкам напруженості. Верховна Рада України, визначаючи зовнішньополітичні орієнтири нашої держави, керується саме цими благородними принципами. Україна діє так, щоб її сини не гинули у війнах, щоб їхня енергія, розум, уміння спрямовувалися тільки на мирну працю — в ім'я піднесення економіки рідної країни, підвищення добробуту власних сімей.

Світлі образи юних солдатів, полеглих на афганській війні, завжди житимуть у пам'яті народу.

Усім ветеранам Афганістану — і тим, хто повернувся до мирної праці, і тим, хто залишився у військових лавах, — від імені Верховної Ради України зичу міцного здоров'я, успіхів у праці і так необхідного сьогодні оптимізму.

З глибокою повагою
О. МОРОЗ.

м. Київ. 14 лютого 1997 року.

Були гордістю, стаємо непотребом. Для держави

Президенту України Леоніду Даниловичу Кучмі
Прем'єр-міністру України Павлу Івановичу Лазаренку
Голові Верховної Ради України Олександру Олександровичу Морозу
Комісії з питань культури та духовності Верховної Ради України
Копія: міністру культури і мистецтв України Дмитру Івановичу Остапенку

Шановні керівники незалежної демократичної України!

Ми звертаємося до вас як до гарантів державного формування та проведення в життя політики культурного будівництва, захисту прав людини в Україні.

Провідним творчим колективам України, відомим в усьому світі, національній гордості країни загрожує сьогодні повне знищення. За незрозумілих причин майже припинено фінансування колективів, йде обвальне скорочення творчого складу, а голодні й знедолені артисти працюють лише на ентузіазмі, бо їм вже 4-й місяць не виплачують зарплати.

Кожен провідний творчий колектив України унікальний в своєму жанрі, живий пам'ятник народних та класичних надбань. Сьогодні хтось вперто хоче довести, що духовні цінності, носіями яких є висококохудожні мистецькі колективи, не потрібні новій Україні.

У держави є кошти, і досить значні суми перекачуються через Міністерство культури і мистецтв України на проведення грандіозних, помпезних шоу низького професійного гатунку, на нікому не потрібні фестивалі, так звані декади, карнавали, на спорудження Українського дому в Москві, реконструкцію палацу «Україна». Створюються нові, аналогічні існуючим колективи.

Ми просимо вас звернути особливу увагу Кабінету міністрів України на наші провідні творчі колективи, надати їм статус «національний», взяти під особливий контроль питання стабільності їх фінансування.

Навіть доведені до повного відчаю творчі працівники —це не страйкарі, а митці, сповнені бажанням за будь-яких умов служити своєму народові, виховуючи суспільство на кращих зразках української та світової класики.

Віримо, що ви з розумінням поставитесь до порушених у зверненні питань і оперативно, по-державному розв'яжете їх.

Відкритого листа прийнято 22 січня 1997 року на спільному засіданні голів профкомів провідних творчих колективів України за дорученням всіх працівників.

В. МАРТИНЕНКО, голова профкому Державного заслуженого академічного народного хору України імені Г. Верьовки, народна артистка України;
С. ВІХАРЕВ, голова профкому Державного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені П. Вірського;
О. ТОМАШЕВСЬКИЙ, голова профкому Державної заслуженої академічної капели України «Думка»;
П. ЧУХРАЙ, голова профкому Державного оркестру народних інструментів України, заслужений артист України;
В. ТКАЧ, голова профкому Державної заслуженої капели бандуристів України.

Проблема тижня

АКТИВИ БУЛИ ТА ЗАГУЛИ?

«Нульовий варіант»: хроніка однієї «капітуляції»

9 грудня 1994 року в Москві було підписано угоду між Україною і Російською Федерацією про врегулювання питань правонаступництва стосовно зовнішнього державного боргу та активів колишнього Союзу РСР.

Минулого тижня проект закону про ратифікацію угоди вчергове подано до Верховної Ради.

Після провалу спроби серпневого перевороту і проголошення Україною незалежності тодішнє керівництво держави доклало максимум зусиль до розподілу активів і пасивів колишнього СРСР. І врешті 4 грудня 1991 року Україна в особі уряду взяла на себе зобов'язання обслуговувати 16,37 відсотка зовнішнього боргу СРСР та прийняла право власності на такий само відсоток активів Радянського Союзу.

13 березня 1992 року глави урядів — учасників СНД підписали Протокол про зовнішній борг та активи, за яким протягом місяця їм мала бути надана інформація про наявність активів колишнього СРСР за кордоном.

20 березня 1992 р. глави держав — учасниць СНД створили Комісію повноважних представників з питань, пов'язаних з правонаступництвом стосовно договорів, що становлять взаємний інтерес, державної власності, державних архівів, боргів і активів Союзу РСР.

Проте комісія проіснувала до жовтня 1992 року, коли її діяльність було призупинено. Щоправда, 15 вересня 1992 року на її засіданні було запропоновано:

«1. Створити робочі групи експертів з вивчення й аналізу балансів та інших матеріалів таких валютно-фінансових установ: Держбанку СРСР, Держхрану СРСР, Зовнішекономбанку, Міжнародного банку економічного співробітництва, Міжнародного інвестиційного банку, інозембанків...».

Відтоді й починається незрозуміле. Зокрема, 28 листопада 1992 року у Москві між Україною і Російською Федерацією було підписано протокол, відповідно до пункту 1 якого Україна передала Російській Федерації на тимчасовій основі повноваження на керування зовнішнім боргом та фінансовими активами колишнього Союзу РСР у частині, що припадає на частку України. Цей протокол діяв лише трохи більш як місяць і фактично був дезавуйований заявою МЗС від імені уряду України. По суті, він став опорою для РФ у її наступних діях, і Росія фактично почала одноосібно обслуговувати зовнішній борг колишнього СРСР.

Підписання угоди ініціювали (лист від 7 вересня 1994 року на адресу Президента і Прем'єр-міністра) міністри — фінансів, економіки та голова правління НБУ, в якому вони обгрунтували необхідність такого кроку.

Так, укладення угоди пов'язувалося з проблемою зовнішнього боргу України перед Росією. РФ на Міжнародній конференції «Партнерство заради економічних реформ в Україні» у Вінніпезі висловила готовність здійснити його реструктуризацію лише за умови укладення угоди про правонаступництво щодо боргів та активів колишнього СРСР виключно за «нульовим варіантом».

Сума боргу на час підписання угоди становила 2,7 мільярда доларів...

Слово — безпосереднім учасникам подій.

Коли Росія надасть вичерпну інформацію?

Сергій ТЕРЬОХІН, народний депутат України:

— У 1991 році Україна вперше почала звертати увагу на необхідність розподілу закордонних боргів і активів колишнього СРСР. По суті, з ініціативи нашої країни було створено комітет з представників країн СНД. Мені довелося півроку пробути в Москві ще за останнього радянського президента, щоб з'ясувати усі підходи до цього питання. Робочу групу від України очолювали то Борис Соболєв, то Антон Бутейко, то Василь Євтухов, коли він став віце-прем'єром. Звідси вийшло 16,37 відсотка, які припадали на Україну по активах і боргах, звідси — ті принципи перерозподілу боргів і активів. На жаль, нам не вдалося отримати вичерпну інформацію щодо активів. Росія категорично відмовилася робити інвентаризацію зовнішніх активів. За різними версіями називали цифри: 60 тонн золота, 140 і 250 тонн.

Єдине можу сказати, коли розпочався процес поділу боргів і активів, у Базелі на ринку золотих свопів чогось несподівано різко зросла пропозиція золота. Схоже було на масове скинення золота Російською Федерацією на зовнішні ринки з тим, щоб уникнути теоретичного розподілу.

У 1993 році Паризький клуб кредиторів поставив Україну перед фактом, що він, до розв'язання проблеми розподілу боргів і активів між Україною і Росією, не вважає нашу державу відповідальною за зовнішні борги. Але це не означало, що ми відсунули наші вимоги щодо зовнішніх активів. На жаль, пан Масол підписав угоду з Росією в 1994 році про «нульовий варіант», яка відповідно до нашого законодавства підлягає ратифікації. Оцінка активів, за грубими підрахунками, коливається від 20 до 120 мільярдів доларів. Загальна сума боргу СРСР становила 86 мільярдів доларів, але дев'ять десятих його сьогодні реструктуризовано. Фактично боргу немає.

На початку 1994 року в Україні двічі побувала делегація Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків на чолі з Петром Авеном. Я справді був одним з розробників остаточних протоколів про розподіл активів і пасивів, які Петро Авен підписав.

І тільки наприкінці 1994 року, коли гостро постало питання щодо газопостачання, пан Масол здався і підписав цей «нульовий варіант». Угоду було винесено в 1995 році в парламент, який, слава Богу, його успішно провалив. І це тягнеться досі.

Темна сторінка історії

Вадим ГЕТЬМАН, народний депутат України:

— Насамперед я переконаний, що підписання угоди — темна сторінка української історії. Сторінка невикористаних можливостей і деякою мірою нинішньої фінансової кризи. Бо і західні партнери попереджали, і ми самі розуміли, що відмова від активів і пасивів — це справа тонка, делікатна. Інколи на Заході до мене підходять люди, які мене знають, задають запитання: «Пане Гетьмане, як бути з авуарами колишнього Держбанку СРСР, які знаходяться на рахунках Бундесбанку і не розблоковані досі?» Коли імперія розпадалася, російський уряд, маючи великий досвід, інформацію про державні секрети, розігнав авуари по різних банках, у тому числі й золотий запас.

Отож треба відверто сказати, що великої дурості насамперед ми припустилися, коли у грудні 1992 року пани Пинзеник, Терьохін, Сивульський — імена треба називати, бо так воно є, — підписали тимчасову угоду про те, що вони приймають «нульовий варіант» і відмовляються від активів і пасивів. Підкреслюю: така угода була підписана у грудні 1992 року, ні з ким не порадившись, ні в кого нічого не спитавши.

Але справа пішла. Придавили Україну.

Я був категоричним противником виходу з рублевої зони. Одна з причин —не було розділеного балансу центрального банку і вивірених розрахунків. Окрім того, ми не знали, в якому стані були розрахунки між країнами, які є активи і пасиви, що можна розділити. Я тоді попереджав колишнього Президента України Леоніда Кравчука про те, що це —велика стратегічна помилка, і ми після виходу з рублевої зони (а це сталося 16 листопада 1992 року) не зможемо претендувати ні на що. По суті, відтоді розпочинається історія «нульового варіанта». З нашого боку, тоді всі документи підписував Віктор Пинзеник.

Я підписував разом з Леонідом Кравчуком дагомиську угоду. В ній ішлося про вихід України з рублевого простору лише за умови розподілу активів і пасивів і поділу балансу Держбанку колишнього СРСР.

Наш коментар

Скільки можна наступати на граблі?

На жаль, Віктор Пинзеник відмовився прокоментувати ситуацію з нульовим варіантом, пославшися на невідкладні справи. Щоправда, зауважив: «Сергій все правильно сказав». А про свою причетність до підписання угоди між Україною і Росією щодо розподілу активів і пасивів сказав просто:

— А ви найдіть хоча б один мій підпис під документами...

Я не збираюся сперечатися з віце-прем'єром, як і з Вадимом Гетьманом. Проте останній, і читач має змогу в цьому переконатися, назвав Віктора Михайловича одним з «батьків» невигідної для України угоди.

До речі, впадають в око і деякі неточності — часові — і у твердженнях Сергія Терьохіна. Власне, Василь Євтухов став віце-прем'єром восени 1992 року, а п. Терьохін чомусь говорить про 1991 рік. Схоже, підводить його пам'ять і щодо приїзду Петра Авена, оскільки він сам на той час в уряді не працював, бо залишив посаду заступника міністра економіки до (вересень 1993 року) відставки Віктора Пинзеника. Та й Петро Авен після поразки «Вибору Росії» у грудні 1993 року на думських виборах залишив посаду міністра зовнішньоекономічних зв'язків РФ.

Цікаво, що обидва члени Комісії з питань фінансів і банківської діяльності вважають угоду невигідною для нашої держави. Однак ніхто не пропонує шляхів для розв'язання цього гордієвого вузла. А це ще одне підтвердження відсутності чіткої програми конкретних дій. Понад те, можна стверджувати про відсутність команди, яка могла б не тільки виробити стратегію діяльності на економічній ниві, а й реалізувати її на практиці.

Можливо, саме цим і пояснюється пропозиція Президента Леоніда Кучми розглянути питання про ратифікацію угоди між Україною і Росією щодо розподілу активів і пасивів колишнього СРСР на закритому пленарному засіданні Верховної Ради? Хоча, з другого боку, час навчитися у сусідів захищати свої інтереси. Скільки ж можна наступати на одні й ті самі граблі?

Володимир КОРОЛЮК.

Іншого шляху в нас не було

Віталій МАСОЛ, екс-прем'єр, народний депутат:

— Той, хто виступає проти ратифікації «нульового варіанта», керується не економічними розрахунками, а політичним демагогізмом. Дарууйте, але інакше сказати не можу.

Нині багато хто старається звалити всі гріхи на «підписанта» В. Масола: ось хто, мовляв, здав інтереси України. Не для виправдання — для істини — нагадаю коротко перебіг подій. У 1994 році міністерства економіки, закордонних справ, фінансів, зовнішньо-економічних зв'язків після відповідних розрахунків і аналізу ситуації дійшли висновку: угоду підписувати треба. Невдовзі відбулося засідання Ради безпеки, на якому також було прийнято аналогічне рішення.

По-перше, Росія тоді таким чином реструктуризувала борги, які з'явилися в України після виходу з рублевої зони (а це 2,5 мільярда доларів у 1993 році) і борги за одержаний газ у 1993-94 роках. По-друге, ми не повинні більше виплачувати борги країнам-кредиторам, а також відсотки за отримані кредити, а вони становлять 160 мільйонів доларів щороку. Отже, за три роки, що минули з часу підписання угоди, нам не треба було викладати 480 мільйонів доларів з нашого багатенького бюджету — відсотки ці платить Росія. По-третє, якщо відверто, то розраховувати на одержання активів з того варіанта, не доводиться.

По-четверте, сьогодні багато говорять про необхідність перевірки боргів Росії: скільки вона має кредиторів, який обсяг цих боргів тощо. Я знаю, що Радянський Союз одержував борги від 19 країн, від 600 банків. До речі, Росія дала свої відомості, але ми кажемо, що вони не правдиві. А як це перевірити? Якщо сьогодні наймати аудиторів, то на їхню роботу потрібно буде не менше 5 років. Ще й заплатити приблизно 100 мільйонів доларів людям, які шукатимуть «кінці» з боргами.

Крім усього іншого, угода відіграла й політичну роль — ставлення світового співтовариства до нас після цього різко змінилося. Нам сьогодні надають кредити, певну допомогу, в Україну пішли інвестиції —і все це завдяки підписанню угоди про нульовий варіант, а якщо не ратифікуємо її, переконаємося, як зміниться до нас ставлення Заходу. Ми про це теж повинні пам'ятати.

І ще трохи холодного душу на гарячі голови. Якщо ми не ратифікуємо нульовий варіант, треба одразу ж заплатити Росії відсотки за кредити за три роки, а це між іншим — 4 відсотки від нашого бюджету. Ви знаєте, де їх узяти, панове?

З першоджерел

Готові віддати все. А що саме?

Михайло СИРОТА, керівник депутатської групи «Конституційний центр»:

Позиція

— Позиція депутатської групи «Конституційний центр» визначено: ми проти ратифікації «нульового варіанта».

За нинішнім розвитком подій вбачаємо конкретне й серйозне ущемлення прав українського народу. Ми щось збираємося ратифікувати, не маючи конкретних розрахунків: який повний обсяг усіх активів колишнього Радянського Союзу; «засекречено» ситуацію із золотим запасом, алмазним фондом, —виходить, ми готові віддати Росії все, не знаючи.., що саме.

Можна поговорити і про пасиви. На перший погляд усе чудово: Росія від «широкої душі» бере на себе сплату всіх колишніх боргів. Але... Домовляючись у Парижі з країнами-кредиторами, кремлівські лідери уточнили свою позицію: вони відкладають сплату цих боргів на двадцять років, читай: на невизначений термін. По суті справи виходить: сьогодні наш північно-східний сусід не несе відповідальності за пасиви, зате встановлює всі права на активи. А що ж тоді Україні? Де її «місце під сонцем»? Чи нам залишається тільки Чорноморський флот як яблуко розбрату і джерело вічних конфліктів?

Усі ці «білі», а точніше—«чорні», плями змушують членів «Конституційного центру» негативно сприймати питання про ратифікацію цієї угоди.

У номер

● *Київ*

Пам'яті Пантелеймона Куліша

Прозаїк, поет і фольклорист, мислитель, видавець і перекладач — таким увійшов Пантелеймон Куліш в історію України, її культуру. Пам'яті патріота, у переддень 100-річчя від дня його смерті, був присвячений літературний вечір, який відбувся у київському Будинку вчителя. Його організували Спілка письменників України та Державний музей літератури.

На вечері прозвучали вірші класика, народні пісні. Сторінки його життя і творчості постали у фільмі «Чорна рада», знятому українськими кінодокументалістами. Шанувальники творчості письменника оглянули виставку унікальних видань Пантелеймона Куліша.

● *Суми*

Сам собі будівельник

Відновлюється спорудження молодіжних житлових комплексів у Сумах, Конотопі, Шостці. Новоствореним МЖК, за розпорядженням голови обладміністрації Анатолія Єпіфанова, буде безоплатно передано проектно-кошторисну документацію на будинки, молоді надаватимуться пільги для закінчення робіт на довгобудах. У сільській місцевості можна взяти кредит на 15 років для спорудження індивідуального будинку. Його погашення передбачається не лише гривнями, а й сільгосппродукцією.

● *Дніпропетровськ*

Неякісним товарам — зась!

Обласне управління у справах захисту прав споживачів відкрило харчову лабораторію — найбільшу в Україні, котру оснащено сучасним обладнанням і атестовано найвимогливішими державними органами метрології та сертифікації. Тут працюють досвідчені хіміки, технологи і біологи, які готують експертні висновки щодо якості харчових продуктів.

Мета зрозуміла: перекрити збут неякісної або забрудненої нітратами, пестицидами та іншими шкідливими речовинами продукції. Санкції передбачено найжорсткіші, бо з лабораторними дослідженнями ніхто сперечатися не насмілиться.

● *Одеса*

Усе про море

Нещодавно створена Спілка мариністів, що об'єднала художників, судномоделістів, збирачів коралів та інших морських «див», заявила про себе першою акцією — відкрила в Одеському історико-краєзнавчому музеї виставку «Все про море». Експозиція вражає розмаїттям полотен відомих майстрів і молодих художників, точними копіями пасажирських суден і військових кораблів, зібраними за багато десятиліть колекціями коралів. До отакого широкомасштабного поєднання в одній експозиції всього, що стосується моря, в Одесі вдалися вперше — і, як то кажуть, перший млинець не пішов нанівець.

Візит тижня

Оксана РУДЮК, «Голос України»

По руно — через Одесу

Вчора завершився дводенний офіційний візит Президента Грузії Едуарда Шеварднадзе, який, за словами багатьох політиків, розпочинає новий, переломний етап в україно-грузинських відносинах.

У центрі уваги лідерів обох держав були торговельно-економічні перспективи, що відкрилися перед країнами з введенням у дію (в грудні минулого року) поромної переправи Одеса—Поті. До речі, це нове транспортне сполучення є ланкою Євроазіатського коридору, котрий з'єднує Захід зі Сходом і відкриває для українських бізнесменів не лише ринки країн Закавказзя, а й Центральної та Східної Азії, Ірану та Іраку. Грузія також не менш зацікавлена у транспортному співробітництві, ніж Україна. Для неї це стало виходом на західну та північну економічні арени. Однак повернімося до українських інтересів.

Зрозуміло, що повз увагу політичного істеблішменту не промайнуло питання використання транзитних потужностей кавказького партнера щодо транспортування східної нафти в Україну. В цьому контексті співробітництво з Грузією теж обіцяє неабиякі політичні й економічні дивіденди. Адже Грузія братиме участь у глобальному нафтовому проекті транспортування каспійської нафти. Тому можливість отримати через неї додаткове альтернативне джерело енергоносіїв — не порожні слова.

На думку Президента України Леоніда Кучми, до кінця року наша держава і Грузія відкриють ще одну транспортну артерію — залізнично-морську лінію Київ-Одеса—Поті—Тбілісі—Баку. Враховуючи те, що залізниця перевозить третину від усіх вантажопотоків, у цього проекту теж велике майбутнє. Це підвердив і грузинський лідер, який зазначив, що хоча товарооборот між нашими країнами нині невеликий, однак за темпами його зростання Україна скоро стане головним партнером Грузії.

Наступний візит Президента Грузії Едуарда Шеварднадзе до Баку. Отож, маємо підстави очікувати, що співробітництво в економічному трикутнику Грузія — Україна — Азербайджан стане реальним.

Розбірка тижня

Сергій ВЛАД, журналіст

... А нашу «Софію» визнали в Парижі

Рекламна кампанія фірми «Кока-Кола» в Україні, схоже, приголомшує не лише споживачів, а й конкурентів — виробників безалкогольних напоїв.

Недарма влаштований Українською асоціацією споживачів «круглий стіл», за яким аналізували нинішній стан ринку цієї специфічної продукції, ледь умістив бажаючих подискутувати з іменитими капіталістами. Та вже швидко з'ясувалося, що предметної дискусії не вийде, бо учасники почали зі взаємних звинувачень. Хтось із присутніх споживачів поцікавився у керівника відділу зовнішніх відносин компанії «Кока-Кола» — Україна» Соні Соутус, чому від першої склянки коки судомить щелепи? Тісний гурт вітчизняних товаровиробників одразу ж розгорнув суперечку щодо переваг натуральних напоїв класичних марок типу «Лимонад» і «Тархун» перед «Кока-Колою», «Фантою», «Спрайтом», виготовлюваних з використанням харчових домішок і тому, мовляв, шкідливими для споживачів. Головний дієтолог Міністерства охорони здоров'я Петро Карпенко тільки розпалив аудиторію, бо з'ясувалося, що ніяких медико-біологічних досліджень безалкогольних напоїв не проводилося, і його відомство у третейські судді не годиться. А спроба президента промислової групи «Україна — Ван Пур» Євгена Червоненка перевести суперечку в більш цивілізоване русло закінчилася цілковитим конфузом: образою на звернення «господа» і вимогою перейти на «товарищи». Тим часом, аж ніяк не схоже, що «Кока» прийшла на ринок, щоб витиснути з нього нашого виробника. Головний інженер київської «Росинки» Володимир Ярошенко не мав вигляд хлопчика для биття.

До речі, напій «Софія Київська», який нещодавно завоював приз за якість у Парижі, може конкурувати з будьяким напоєм. Зрештою, коли говорять конкуренти, повсякчас пересмикуються акценти. А якщо на мить відсторонитися від почутого, то раптом згадаєш, що нині харчові домішки, використовувані під час розливу безалкогольних напоїв, держави світу контролюють, і наша також, надзвичайно суворо. Адже сьогодні близько 95 процентів безалкогольних напоїв виготовляють на основі концентратів і консервантів. На львівському заводі «Кока-Коли» — погодинний контроль води і якості інгредієнтів.

Втім «Кока-Кола», справді, здатна налякати конкурентів на ринку. Адже вже підраховано, що пересічний українець випиває на рік три літри цього напою. Хоч до американців ще далеко: їхня норма на 73 літри більше.

Дошка пошани

Крендит на зупу?..

(Початок на 1-й стор.).

— Я тут мізки викручую, як зупу зварганити, а він — мішки! Куди ти з ними нинньки, перед вечерею?

— На багаті села — по хліб, продукти!

— Бігме, Кіндрате! Що ти собі думаєш! Там голодні корови — в ключа порвуть...

— А два з половиною мільярда доларів кредитів не хочеш? Там, мабуть, уже не села — казка!

— Які ще крендити?..

— Сам ти крендит! Газети читати треба! Кіндрат з лантухами зникає в лазі...

Юзик піднімає з долівки газету і вголос, по складах, читає: *«Усього на потреби села направлено 54,7% коштів отриманих із-за кордону кредитів на загальну суму 2,448 мільярда доларів...»*

Під ранок у криївку мішком падає знесилений, забрьоханий, у френчі, наче його й справді корова жувала, очманілий Кіндрат...

— Ти що, на засаду напоровся? — переляканий Юзик вихоплює з-під шинельки наган.

— Гірше, — стогне Кіндрат. — На колгосп!

— ?! Там я тобі зупу залишив... дві квасолини...

Єльцин вибирає подушечки «О'Білл»?

Читачу, чи знаєш ти, що дивовижні новини надходять з орбіти? Це — подушечки «О'Білл»! Подушечки під боки президента Єльцина на зустрічі з президентом США Клінтоном. Вони — дивовижні і стійкі — триматимуть у другій половині березня (!) могутнє тіло російського президента в біл-домівському кріслі. А сам їхній господар Білл, по-моєму, ще не вірить у близьке березневе щастя — посиденьки у верхах. Надто вже негуманно: валити таке важке питання, як розширення НАТО на схід, із здорової голови на хвору. Одна надія — на подушечки «О'Білл»!

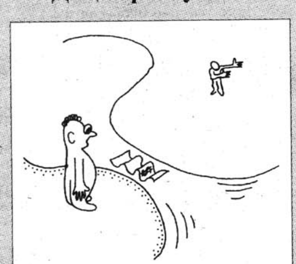
Від чергового: *і в зв'язку з цими медико-орбітними новинами в мене виникає м'якеньке запитання: а як з подушечками у господарчих підрозділах адміністрації Президента України? Напруженості немає? Бо ж нашому електорату ще впомку здорове запевнення Президента Б. Єльцина, що після хвороби його перший візит обов'язково буде в Україну! Тобто цінні подушечки мають спочатку з'явитися в Києві, а вже потім у Вашингтоні.*

О, чуєте? Шурхіт! Невже то справді маріїнські господарники узялися напірники набивати?..

Ні, мабуть, почулося!

Дещо про імунітет

— Чув, Юхиму Звягільському повернули-таки депутатську недоторканність!

— А гроші — 20 мільйонів?

—О, так вони давно вже недоторканні!

І нехай собі як знають...

Будинок для божевільних. Палата «Бонапартів». Сеня радісно скаче на одній нозі по палаті, приспівує:

— Тратата—тратата, ми веземо-веземо кота!..

— Сеню, кріпися, уже ніхто нічого не везе! — лікар пригортає пацієнта за плечі.

— Ти що, фурациліном обпився?! — зривається на крик Сеня. — Хто може зазіхати на мій гуманітарний подарунок?!

— Сеню, не хвилюйся, все законно, на митниці стопорнули весь вантаж, доки не сплатять мито, акцизи і т. д. і т. п.

— Сам ти і т. д. разом з і т. п.! Знущаєшся! Це, по-твоєму, той, хто відправляє гуманітарку, має ще й за неї заплатити?!

— Це не по-моєму, так буква закону... і врешті-решт скажи, що тобі там обіцяно?.. Золоті гори, кисільні береги?

— Шапку-вушанку! — гордо відказує Сеня.

— Шапку! — лікар полотніє. — Нащо?!

Сеня мовчки таємниче бере лікаря під лікоть, підводить до стіни...

— Чуєш, гуде!? Сесія... в палаті №7— там таке інколи городять, такі закони печуть — вуха скручуються. Бачиш! — і Сеня демонструє втроє скручені вуха.

— А так вушанку натягну, і нехай собі казяться...

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Володимир ЧЕРКАС, журналіст

НА ЗЕМЛІ ТАРАСА

Пам'ять тижня

П'ЯТДЕСЯТ три роки тому такої ж, як нині, лютневої пори на Правобережній Україні розгорілася одна з найбільших баталій Великої Вітчизняної війни проти гітлерівських окупантів — Корсунь-Шевченківська битва. Численні історики охрестили її Сталінградом на Дніпрі.

Ледь оговтавшись від поразок на Волзі та Курській дузі, фашистські стратеги поставили собі за мету закріпитися на берегах Славутича, щоб зупинити визвольний похід Червоної Армії. Особливо запекло обороняли вони круті береги Уманського виступу — рідного краю Т. Г. Шевченка. Саме тут їм і було влаштовано смертельний котел. Війська І Українського фронту з півночі, а II Українського — з півдня зустрічними ударами на Звенигородку і Шполу оточили 9 піхотних і І танкову дивізії, а також окрему моторизовану бригаду гітлерівців. Розгорнулися жорстокі бої...

Щоб запобігти кровопролиттю, командувачі українських фронтів М. Ватутін та І. Конєв запропонували оточеному фашистському угрупованню здатися в полон, пообіцявши зберегти життя всім полоненим. Однак гітлерівський генерал Штемерман відхилив цю гуманну пропозицію. Бої розгорнулися з новою силою. Закінчилися вони повним розгромом окупантів. Фашисти втратили у Корсунь-Шевченківському котлі 55 тисяч солдатів та офіцерів убитими, понад 18 тисяч — полоненими.

Мені довелося брати участь у цьому великому побоїщі. Нерідко і нині буваю в цих місцях. І куди б не завітав, всюди тебе охоплюють спогади.

Наш 5-й Донський козачий корпус йшов у прорив на оточення фашистів між станцією Капитанівка і селом Тишківка. Саме в це село темної зимової ночі проникли наші розвідники — сержант Носиченко і козак Томахін. Непомітно діставшись на одну з сільських вулиць, сержант побачив: попід парканами стоїть колона фашистських танків, людей поблизу не видно. «Сплять фріци», — майнула думка. Наказав Томахіну: «Прикрий вогнем!» А сам пірнув у перший танк, дав автоматну чергу. Так устиг, поки гітлерівці попросиналися, знищити вісім екіпажів. На допомогу сержантові кинулися козаки 213-го кавполку й захопили усі вісім обезлюднених танків. Бій у селі точився до ранку. Вважали, що в ньому загинув і сержант-герой. А він, як виявилося, був поранений і евакуйований до шпиталю. Вже після війни мені випало зустрітися з ним у Корсуні. А в лютому 1968 року Дмитра Андрійовича Носиченка, мешканця Богодухова Харківської області, за подвиги в Корсунь-Шевченківській битві було нагороджено бойовим орденом.

Найбільш вражаючим залишається в пам'яті останній бій на корсунській землі. Відбувся він 17 лютого поблизу села Шендерівка на Бойковому полі. Цього дня тут здійнялася неймовірна снігова буря. Хуга охопила все навколо, та так, що вже за три—п'ять кроків не можна було нічого розгледіти. Саме цією негодою і намагався скористатися генерал Штемерман. Він зібрав залишки своїх оточених військ і повів їх навалом на прорив із котла. Та марно. Зі сходу наші танкісти, очолювані генералом І. Кириченком, а з півдня козаки генерала А. Селіванова врізалися у натовп оточених, і зав'язалася така м'ясорубка, що важко й описати. Тривала вона у сніговій хузі день і ніч, аж до наступного ранку. Коли вранці заметіль ущухла, перед нами відкрилася жахлива картина: все Бойкове поле було всіяне тисячами людських трупів, безліччю понівеченої військової техніки.

* * *

Щороку в такі, як нині, лютневі дні ветерани —учасники Корсунь-Шевченківської битви приїздять у цей славний край, щоб зустрітися з фронтовими побратимами, відвідати музей і меморіал бойової слави, могили полеглих бійців і командирів, на Чернечій горі вклонитися Тарасові Григоровичу.

Нагорода тижня

Об'єктивне око фотокореспондента

Фотокореспондент «Голосу України» Олександр Клименко став призером III Національного конкурсу документальної фотографії «Укрпресфото» в номінації «Людина в повідомленнях». Компетентне жюрі та організатори акції «Мінолта Україна», «Кодак» та Спілка фотохудожників України відзначили серію фоторобіт Олександра «Сараєво. Після війни». А французька фірма «KIS», яка посідає провідне місце у світі з виробництва міні-фотолабораторій та торгує ними в Україні, за цей же цикл удостоїла Клименка спеціального призу.

— Олександр — унікальний фотограф. Його фотопочерк не сплутаєш з іншими. У моєму сприйнятті Сашко втілює менталітет нової української фотографії. Він іронічний, простий і талановитий, — вважає один з організаторів конкурсу Олександр Ляпін.

А фотографом 1996 року визнано незалежного київського майстра «об'єктивного» жанру Олександра Глядєлова. Нам приємно відзначити, що переможець «Укрпресфото» співробітничає з нашою газетою.

На знімку: Сараєво. Після війни.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ювілей тижня

Лідія ТИТАРЕНКО, «Голос України»

Тут дух поезії та музики витає...

10 лютого виповнилося 60 років від дня заснування у Кам'янці, що на Черкащині, літературно-меморіального музею О. Пушкіна і П. Чайковського.

Затишний зелений будиночок, що стоїть у старовинному парку над Тясмином, пам'ятає голоси Олександра Пушкіна, Петра Чайковського, родини декабриста Давидова. Сюди, до містечка Кам'янка, під час перебування у південному засланні, двічі приїздив великий російський поет. Тут він закінчив поему «Кавказький бранець», написав елегію «Поволі рідшає хмарок легкий туман», вірші «Я пережив свої бажання». Про милу серцю Кам'янку Пушкін згадує в романі у віршах «Євгеній Онєгін», інших творах.

Упродовж 28 років приїздив у Кам'янку, у маєток Давидових, на гостини до своєї сестри видатний композитор Петро Чайковський. У тихому, мальовничому куточку України він завжди знаходив натхнення, душевний спокій та рівновагу. У зеленому будиночку, в одній із кімнат музею, й досі стоїть рояль, за яким працював Петро Ілліч. У Кам'янці він завершив Другу симфонію, яку ще називають Українською, створив музику до опер «Мазепа», «Євгеній Онєгін», «Орлеанська діва», балету «Лебедине озеро».

У 1937 році, коли громадськість світу широко відзначала 100 років з дня смерті О. Пушкіна, у Кам'янці, вперше в Україні, було створено музей великого поета. За три роки — у 1940 році — відкрито експозицію, присвячену П. Чайковському.

Так постав унікальний музей, котрий поєднав у собі поетичну музу Пушкіна, музичний геній Чайковського, героїчну славу декабристів.

Саме меморіальність збереженого історією будинку Давидових, де витає дух поезії та музики, приваблює до музею тисячі відвідувачів. Тут можна побачити особисті речі родини Давидових, предмети побуту пушкінського часу, живописну пушкініану і, звичайно, відчути ту особливу атмосферу високої духовності, котра була притаманна сім'ї декабриста.

У ювілейний день у Кам'янці відбувся літературно-мистецький вечір, присвячений 60-річчю славного музею. Його працівників привітали обласна держадміністрація, управління культури, колеги з різних міст Росії, України, Молдови, численні шанувальники.

Черкаська область.

Семен РЯБОШАПКА, журналіст

Звернення тижня

Мрія, яка може стати реальністю

Як відомо, на українську землю віру Христову приніс апостол Андрій Первозванний. Це він віщував про благодать Божу на Київських горах і майбутню славу цього міста. За князя Володимира постала наша Православна церква — один з найважливіших чинників, який об'єднує український народ. Про це ще раз нагадано вірним, усім співвітчизникам у зверненні Всеукраїнського міжнародного церковно-громадського комітету з відзначення 2000-ліття Різдва Христового, який очолює Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

«Сьогодні мусимо констатувати, — наголошено у цьому посланні до народу, — що Українська православна церква розділена. Не Божа правда наділила нашу Церкву, а людська гріховність, не правдиве розуміння віри, а викривлене, не смиренність, а гордовитість, не любов, а ненависть, не українська національна свідомість, а супротивники української державності».

І все-таки комітет висловлює надію, що за підтримки Президента й уряду, місцевих органів влади, громадських організацій, політичних партій і рухів до 2000 року в Україні постане єдина Українська православна церква.

«Для цього необхідно, — йдеться у зверненні, —щоби керівники православних церков в Україні, якщо вони справді усвідомлюють свою відповідальність перед Богом та українським народом, розпочали діалог і повели свою паству до об'єднання. Цим буде реально засвідчено, що вони не на словах, а на ділі бажають мати в Україні єдину Помісну православну церкву й уболівають за майбутнє Української держави».

Можливо, справді з власним розумом і Божою допомогою ми станемо єдиними?

Олексій КАВУН, «Голос України»

Як закликав митрополит

Лауреати тижня

Імена шести нових лауреатів назвав Комітет у справах премії імені Івана Огієнка, засновниками якої є Всеукраїнське товариство Івана Огієнка, Житомирська обласна рада народних депутатів, Спілка письменників України, Фонд сприяння розвитку мистецтв України.

Кожен з удостоєних високої відзнаки зробив вагомий внесок у продовження справи, якій присвятив життя видатний український учений, державний, громадський і церковний діяч. У пропаганді національної культурної спадщини, висвітленні сучасного літературно-мистецького процесу особливо вирізняється журнал «Хроніка-2000», що його редагує поет Юрій Буряк. За дослідження українського мистецтва, передусім авангарду та бароко, звання лауреата удостоєний мистецтвознавець Дмитро Горбачов. Високо оцінив огієнківський комітет і самобутні твори живопису останніх літ Володимира Дзюбенка. А в багатогранній педагогічній та культурно-просвітницькій діяльності педагога Олександра Мороза чільне місце посідають праці про Володимира Мономаха, Петра Могилу, Івана Огієнка та інших велетів думки. Разом з ним відзначено й викладача Львівської духовної семінарії, голову Успенського осередку Братства Св. Ап. Андрія Первозванного, співробітника газети «Успенська вежа» Зіновія Тіменника — зокрема й за статті про Івана Огієнка, сценарій телефільму «Молитва за Україну». Житомирщину, де в містечку Брусилові, на батьківщині Огієнка, незабаром відбудеться церемонія вручення премій, у списку лауреатів представляє письменник Олексій Опанасюк. Так оцінено його твори художньої документалістики та діяльність заради утвердження миру і злагоди в Україні. Згадаймо, саме до цього закликав Іван Огієнко — митрополит Іларіон.

Житомир.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

Імені Тетяни Чуприни

Спогад тижня

ВЖЕ другий рік у Дніпропетровську діє регіональний благодійний Фонд соціального захисту журналістів імені Тетяни Чуприни. Акції Фонду з надання допомоги колишнім працівникам преси відомі в регіоні.

Тетяна Чуприна — українська журналістка-патріотка з нашого краю, свого часу вона зазнала несправедливих переслідувань за «український буржуазний націоналізм». Але її добре знали як вдумливого і талановитого газетяра, автора сотень грунтовних публікацій на теми виховання, моралі, захисту людської гідності та порядності.

Працюючи після закінчення журфаку Київського держуніверситету в дніпропетровській обласній молодіжці, вона виховала не лише п'ятеро власних дітей, а й цілу когорту юнкорів, які нині помітні в нашій пресі: Наталка Гармаш, Олександр Заєць, Володимир Землянський, Віталій Фатько, Тетяна Валігурська, Марія Масюк. Ще більше тих її ровесників, з якими Тетяна Іванівна працювала, впливаючи на зростання професійної майстерності своєю ерудицією, тактовністю вимогливістю і щедрою безкорисливою підтримкою. До речі, її найстарша донька Марфа уже має ступінь кандидата філософських наук, син Матвій — слідчий прокуратури, а середня дочка Михайлина — першокурсниця Інституту журналістики Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. Найменші — Соломія та Іванна — третьокласниці однієї з дніпропетровських шкіл.

Тетяна Іванівна передчасно пішла з життя. Її справу щодо виховання здібної до слова молоді й узяв на себе Фонд названий ім'ям журналістки — він започаткував обласну юнкорівську школу. Вже є перші учні й перші прихильники громадської благодійної організації. Це КБ «Приватбанк», АКБ «Аваль», інші комерційні та державні структури. Відгукнулися й міжнародний фонд «Відродження» та Канадський фонд співробітництва, які надали дніпропетровцям відчутну допомогу в забезпеченні комп'ютерною технікою.

Цього року Тетяні Чуприні виповнилося б 55 літ. Її світле ім'я і натхнення живуть у слові і у справах.

Дніпропетровськ.

СЕРЕД багатьох програм у нашій країні є й така — «Прапор України — на вершини світу!». Останнім часом вона набула широкого розголосу не тільки в нашій державі, а й на міжнародному рівні. Наприкінці минулого року Федерація альпінізму і скелелазіння України (ФАіС) створила постійний оргкомітет програми.

Коли і як вона народилася? Чим вона цінна? На яких вершинах вже побував український прапор? Які сходження попереду?

На ці запитання відповідає доктор медичних наук Павло Білошицький. Він не тільки голова медичної комісії ФАіС, а й автор програми та її статутних положень. Крім того, Павло Васильович —першосходжувач з українським прапором на Монблан, Ельбрус, Гаяна-Потосі, Кіліманджаро.

Павло БІЛОШИЦЬКИЙ: Наш прапор на вершинах світу – це гордо!

— Насамперед хочу сказати про те, що, власне, дуже важко висловити словами. Це дивовижна хвилина, коли ми, стомлені і часом добряче пошарпані камінням та вітрами, всі разом тримаємо над світом рідне знамено, що зливається з блакиттю неба і сонцем! Відчуваєш нерозривне єднання зі своєю Вітчизною, проймаєшся священним почуттям любові й відповідальності за державу і народ. Скажу коротко: наш прапор на вершинах світу — це гордо!

А зародилася ідея підняти національний прапор України на найвищі гори світу в липні 1990 року, водночас із прийняттям Декларації про державний суверенітет України. Того пам'ятного дня наша ініціативна група — на хвилі піднесення — вирішила піднятися на Ельбрус і навіть приготувала телеграму на адресу Верховної Ради. Однак найвища гора Росії вчинила нам шалений опір — морозна круговерть не дозволила нам піднятись вище сідловини (5300 м). Та ми не засмутилися, сприйняли це як застереження: сходження на найвищі гори світу, як і розбудова нашої держави, вимагає ретельної підготовки, великої праці.

У серпні 1990-го ми піднялися на найвищу гору Західної Європи Монблан (4807 м). Синьо-жовтий прапор України разом зі мною над Європою тримали севастопольці Г. Сліпець та В. Пархоменко. А вже 17 вересня він замайорів і над Ельбрусом (5621 м).

Ось так почалося виконання цієї захоплюючої програми. Ми прагнули залучити більше молоді, надати спортивним акціям патріотичного звучання. Адже пропаганда своєї національної символіки, зокрема підняття прапора на вершини — це, насамперед, піднесення духовності, авторитету українського народу, патріотизму, без чого державотворчі кроки неможливі.

Для успішного виконання програми ми заснували спеціальне товариство «Сходження». Його мета —знайомити світ з Україною, підвищувати її міжнародний авторитет, виховувати молодь в дусі національної гідності, високої духовної та екологічної культури. Оргкомітет наш працює на громадських засадах, залучає до співпраці спонсорів. До мети йдемо через проведення спеціальних туристичних, науково-спортивних заходів та сходжень у різних регіонах планети.

Ідею програми та статутні положення товариства «Сходження» ще 1991 року підтримала Федерація альпінізму України, зокрема голова В. Шуміхін. Перша українська гімалайська експедиція (керівник В. Шумихін, старший тренер В. Бершов) прийняла від мене, як естафету, прапор, який у травні 1991-го група ентузіастів підняла над Манаслу (8163 м).

Наші альпіністи з дня проголошення незалежності України не були осторонь. Вони пропагували і утверджували нашу національну символіку. Треба віддати належне цим людям. Адже, нагадаємо, на той час ще існував Радянський Союз і треба було мати неабияку мужність, щоб витримувати гнів багатьох функціонерів не лише у спорті. Ви, певно, звертали увагу, що серед альпіністів чимало вчених, людей з божою іскрою. Альпінізм — це устремління до Неба, він сповнений символіки, міфології. Люди у сходженні перевіряють себе. Це переважно сильні духом особистості, зламати яких не так просто. Тому погрози функціонерів не лякали нас.

Чому варто сказати про це тепер? Сміливе слово першопрохідців, рішуче і вчасно сказане на всю країну ще в часи мракобісся, важить іноді значно більше, аніж мовчазне життя.

Пам'ятаю, як після мого виступу на телебаченні в прямому ефірі до мене підходили «наставники» і зі зловтішним блиском в очах говорили: «Ага, голубчік, засвєтілся, ну-ну, погоді...» Ми не тримали зла і працювали над програмою далі.

У 1992 році вона отримала, можна сказати, державне визнання. На І Конгресі українців у палаці «Україна» ми оформили стенд "Прапор України — на вершинах світу». А потім разом з альпіністами та депутатами Верховної Ради здійснили сходження на найвищу гору України Говерлу (2061 м). У церкві біля її підніжжя прапор було освячено. Сподіваємося, наш оберіг стане одним із символів єднання християнських конфесій в єдину українську церкву.

Подальший шлях прапора-естафети такий: Еверест, Гаяна-Потосі, Котопахі, Чімборасі, Кіліманджаро, Аннапурна.

Були й інші сходження з синьо-жовтим прапором - на Олімп, Фудзіяму, Дхаулагірі.

Все це збільшило привабливість нашої програми. З'явилися нові ентузіасти, нові спонсори, які часом чинять на власний розсуд. Інколи це відбувається без допомоги ФАіС, без належного медичного догляду, відповідної гірської адаптації тощо. А від цього, як відомо, крок до трагедії. Альпіністи взагалі не застраховані від нещасних випадків, особливо під час сходження на восьмитисячники. Тут на всіх рівнях потрібні і сумління, і професіоналізм. Тим паче, що найменшу неприємність «доброзичливці» тут-таки роздують до світового масштабу і на різні лади стверджуватимуть, що причина — ота незалежність, отой синьо-жовтий прапор. Взірець такого духовного мародерства, на мою думку, подають «Труд», «Киевские ведомости» і не тільки ці газети. Отож постанова, ініціатором якої став президент федерації, спрямована на підтримку програми та суворе дотримання її статутних положень, проти порушення правил і традицій сходжень. Святу справу треба робити чистими серцями і чистими руками.

Що у нас попереду? Незабаром виповнюється 100 років з дня сходження на гору Аконкагуа (Аргентина), а також 100 років української еміграції до цієї країни. Ми збираємося провести науково-спортивну експедицію на найвищу вершину американського континенту (6959 м).

Готуємо експедицію також на Вінсон в Антарктиді, на найвищу вершину Австралії та інші.

Ми хочемо, щоб наш прапор майорів над усіма найвищими горами світу.

P. S. Коли матеріал було підготовлено до друку, нам передали інформацію з Аргентини. Група українських альпіністів почала сходження на Аконкагуа. В її складі: С. Бершов (старший тренер), П. Білошицький, І. Чаплинський, А. Чаплинська, Г. Капєйка, І. Валеня, Г. Лебедєв П. Мовчан (народний депутат України), Б. Тенгін.

Бажаємо успішного сходження!

На знімку: український прапор над Кіліманджаро.

—Остап БЕРЕЗЕНЬ, Роман ВАТРИЧ, ***журналісти***

Відкритою зоною для... злодіїв

став ринок кіновідеопродукції в Україні

Народження нових незалежних телекомпаній — одна з прикмет останніх років. Причому їх число постійно зростає. Але далеко не завжди кількість переходить у якість, хоча вже сама наявність конкуренції має сприяти цьому процесові. Та замало отримати ліцензію на вихід в ефір — треба той ефір ще заповнити свіжою інформацією, цікавими програмами. Але оскільки виробничі та, звісно, фінансові можливості таких «незалежних» телекомпаній украй обмежені, то доводиться послуговуватися тим, що є під руками. Ось і з'являється на телеекрані продукція з найближчого комерційного відеокіоску. Як правило, доволі сумнівна за своїми естетичними й технічними параметрами.

Мало того, ця продукція потрапляє до України контрабандним шляхом. Тобто йдеться про новий вид злочинності — відеопіратство, яке набирає у нас дедалі більшого розмаху і може вже найближчим часом обігнати світову практику. Доречно зауважити, що за прибутками це один з найвигідніших у світі видів тіньового бізнесу — лише торгівля зброєю та наркотиками дає більші бариші. Він також і доволі небезпечний, бо тягне за собою шлейф багатьох політичних, економічних і соціокультурних проблем.

Відеопіратство — явне злодійство. Причому у великих масштабах. Ця величезна кримінальна мережа має щороку прибуток, який обчислюється сотнями мільйонів американських доларів. Відеозлодії перебувають у тепличних економічних умовах — вони не купляють ліцензій і не сплачують податків. Отож можемо лише здогадуватися, скільки коштів, які, зрештою, можна було б спрямувати на розвиток вітчизняного кіновідеовиробництва, не потрапляє до державного бюджету.

Водночас законний власник відеотовару, тобто суб'єкт, який створив фільм чи купив право на його розповсюдження, зазнає величезних збитків, не маючи змоги їх покрити. І це стало однією з основних причин, що гальмують розвиток національного кінематографа і телевиробництва. Адже тепер повернути витрачені кошти для виробництва фільму його прокатом у кінотеатрах, як то було раніше — йдеться про касові фільми —практично неможливо. Це можна зробити лише через телевізійний показ і відеорозповсюдження. Але знову ж таки на заваді стає відеозлодій, який наживається за рахунок чужого таланту і чужої праці.

Окрім того, попиту на вітчизняну продукцію і з боку Українського телебачення, і з боку відеопрокату майже немає, чого аж ніяк не скажеш про нашого глядача. А тим часом у багатьох європейських країнах телеканали вкладають у виробництво вітчизняної кінопродукції до двохсот, а то й більше мільйонів американських доларів. Потім «розкручують» зняті фільми і не залишаються з носом. Отже, національне кіно для європейських каналів — звичне явище і вигідний товар.

Відеопіратство, яке процвітає в Україні, накладає негативний відбиток на імідж нашої держави. Адже, підписавши Бернську конвенцію, Україна зобов'язалася перед світовим співтовариством контролювати ефір, захищати авторські права. Та оскільки на нашому відеоринку послуговуються здебільшого краденими копіями фільмів іноземного виробництва, то це може обернутися для нас не лише великими штрафними санкціями, а й втратою авторитету держави. Україну можуть просто виставити за двері різних міжнародних асоціацій та співтовариств. Як таку, що порушує існуючі міжнародні договори і не виконує своїх зобов'язань перед світовим співтовариством.

Так свого часу вчинили з Китаєм, де привільно почували себе відеопірати. У 1992 році великі кінокомпанії світу оголосили бойкот Московському кінофестивалю — їх обурив показ на російських телеканалах фільмів, узятих піратським шляхом.

Таке може статися і з Україною. Тим паче, що тривожні «дзвінки» вже пролунали. Зокрема, торік голова Міжнародної федерації асоціацій продюсерів А. Бріссон, побачивши, що діється на українському відеоринкові, звернувся із заявою-протестом до нашого уряду.

Щоправда, торік, у листопаді, ми нарешті отримали довгоочікуваний закон, яким заборонено показ і розповсюдження фільмів без прокатного свідоцтва. Є в цьому законі й статті, де йдеться про заборону ввезення, виготовлення та розповсюдження порнографічної продукції, фільмів, які пропагують культ насилля і жорстокості. Згідно з цим законом заборонено публічний показ і розповсюдження неліцензійних фільмів. Відтепер усі ці порушення не що інше, як злочин, за який треба відповідати. Причому покарання можуть бути різні: від великого штрафу до позбавлення волі. Та щось не чути про такі судові процеси, хоча про зменшення відеопіратства в Україні говорити не доводиться. Можливо, тому, що критерії злочину в тому законі подано дещо розпливчато, потребують конкретизації. Але поза всяким сумнівом цей закон дає змогу спеціально організованим службам розпочати масований наступ на розповсюджувачів краденої відеопродукції. Хочеться вірити, що так воно й буде. Уже найближчим часом.

Як і в те, що першим кроком на шляху формування легітимного ринку ліцензійної тедевідеопродукції стане «Фільм-вернісаж «Відкрита зона-97» — по суті, перша в Україні ділова зустріч ліцензіарів і ліцензіатів відеопродукції для домашнього відео і кабельного телебачення.

Продюсером й організатором цього кіновідеоярмарку, який відбудеться 22—23 лютого в Українському домі в Києві, виступила міжнаціональна корпорація «Фільммаркет» — провідний кінопрокатник у нашій країні. Як сподіваються організатори, «Відкрита зона-97» сприятиме процесові формування легітимного ринку, допоможе зацікавленим людям — виробникам відеопродукції, продюсерам, дистриб'юторам —обговорити болючі питпння законодавчої бази, авторського права, ринкових структур. Тим паче, що в рамках «Фільму-вернісажу» його учасники сядуть за «круглий стіл», де обміняються думками з приводу сучасного правового поля, якості відеопродукції, правил гри у відеобізнесі та інших нагальних проблем. Окрім того, учасники «Відкритої зони-97» матимуть змогу побачити нові роботи українських і зарубіжних кінематографістів і відразу їх придбати.

Так, український ринок кіновідеопродукції має стати відкритою зоною. Але для людей, які звикли працювати в рамках чинного законодавства, не порушуючи правил гри, давно запроваджених у цивілізованому світі.

І що швидше це станеться, то ліпше для нас.

Олексій КАВУН, «Голос України»

Кінотеатр для двох

УСІ МИ пам'ятаємо магічну фразу: з усіх мистецтв для нас найважливіше кіно. Отож, чому б не сходити до кінотеатру? Це спробував зробити у своєму обласному центрі наш власний кореспондент у Житомирській області.

Але не в «Жовтень». Як тільки вдарили морози, афіша стала вибачатися великими літерами за те, що «кінотеатр тимчасово не працює». Перед ким вибачається, зрозуміти важко, бо якби справді були потенційні глядачі, була б і виручка, а отже, й гроші не тільки на зарплату, а й на опалення.

Утім, фойє кінотеатру не було б цілковито темне, якби... На прес-конференції за підсумками візиту на Житомирщину керівника польського воєводства, з яким давно дружить область, зайшла мова про культурне співробітництво. Тоді голова облдержадміністрації несподівано відхилився від теми і висловив невдоволення тим, що в «Жовтні» (а він біля самої адміністрації) відкрили нічний данс-клуб з кафе-баром. Як можна було зрозуміти, поведінка нічних відвідувачів завдавала клопоту міліції, а заодно підмочувала не тільки репутацію, а й стіни державної установи. Разом з нічними танцями припинилися й сеанси. Тепер уночі біля держадміністрації темно й тихо. Вдень ознаки життя є тільки в прибудові, де мали б продавати квитки — тут якась фірма торгує окулярами.

«Першотравневий» — колишній «супутник» «Жовтня» зустрів початок кінопрокатних труднощів зачиненим на ремонт. Той ремонт міг би стати вічним, якби не великі старання представництва Фонду держмайна в Житомирі та консультантів Міжнародної фінансової корпорації. Пропонували його на аукціоні багато разів і всупереч скептикам таки продали. Новим власником став недержавний вуз — інститут менеджменту і сучасних технологій.

А кінець біографії «Урожаю» набув кримінального присмаку. Як тільки його закрили й вивезли апаратуру, загорівся дах. Пожежники виявилися на висоті. Проте через кілька днів спалахнуло вже так, що ніхто в місті й досі не вірить у випадковість. То був найяскравіший феєрверк в Україні на честь сторіччя кіно... А те, що не згоріло, теж продали-таки на аукціоні після кількох спроб. Споруду взялася відбудувати для своїх потреб церква ЄХБ.

Зате в «Україні», хоч як дивно, навіть доволі тепло. Директор цього кінотеатру Лілія Твардовська твердить, що головною бідою для її колеги з «Жовтня» стало саме те, що було колись перевагою — великий зал для широкоформатних фільмів. А в неї два невеликі зали, тож можливість заманити глядача все-таки більша. «Україна» — єдиний житомирський кінотеатр, де два роки тому намагалися демонструвати українські стрічки. Та результати тільки утвердили Лілію Твардовську в переконанні, що мав рацію польський кінокритик, оновивши відомий вислів: з усіх мистецтв найважливіше американське кіно. Півтора року тому, коли цікавився думкою директорів кінотеатрів, їхні погляди на найбільш прокатні жанри розійшлися. Андрій Новинський з «Жовтня» робив ставку на кінокомедію та міцно закручений бойовик. Лілія Твардовська на еротику — і крутила найгучніші фільми цього гатунку.

Своїх переконань вона не змінила, і цього суботнього вечора на афіші теж красувалася якась дівиця, засунувши руки у зваблико прикрите місце і хтиво закотивши очі. Але скільки разів можна висідіти в залі, де п'ятеро чи шестеро глядачів, нудьгуючи, дивляться на екран, на якому двоє, гучно стогнучи, щосили імітують палку хіть? Пам'ятаєте, як усе ідейно стійке населення СРСР обурювалося «Маленькою Вірою»? З'ясовується, відучити від таких проявів емоцій дуже просто: після кількох найскандальніших фільмів такі кадри, як у тій «Вірі», вже здаються цілком цнотливими.

А як там «Космос», що на робітничій околиці Житомира? З вікна тролейбуса здалося, що кінотеатр зачинено. Та з'ясувалося, що тьмяна лампочка у фойє все ж горить. А чоловік на контролі радісно запитав:

— Кіно дивитися будемо?

Дізнався, що Василь Якименко, наліталвши в сільськогосподарській авіації пенсію в 55 гривень, приземлився в «Космосі» директором. Разом з ним чекаємо глядачів на останній суботній сеанс. Нарешті з'явилися хлопець з дівчиною — ледь старші того віку, що був на афіші «до 21 року».

— Включай кіно в малому залі, — подзвонив директор до апаратної. А до великого залу, де мали демонструвати бойовик, так ніхто й не прийшов.

— Де ж візьмуться глядачі, якщо на льонокомбінаті, а там найбільше молоді, зарплату в 70 гривень видають із затримкою на півроку? — знизує плечима директор. -Та й інші великі підприємства ледь животіють. А тих, хто іще має гроші, репертуаром не заманиш. Прокатні фірми, які давали копії за сорок відсотків виручки, полопалися, мов бульбашки. А де набере грошей облкінопрокат для придбання копій, окупити які неможливо? Та й навіщо глядачеві йти до кінотеатру, якщо всі телеканали переповнені такими самими американськими фільмами? Колишні касові збори були зумовлені тим, що держава жорстко контролювала, щоб телебачення не відбирало глядачів у кінопрокату. Якщо свій власний досвід забули, то чи не повчитися б тепер заново в американців, як кіновідеоринок контролювати?

Справді, відеокасети з записом американських фільмів прибувають до нас задовго до того, як випускати такі касети дозволено у самих США. Хоч у чомусь Америку обігнали...

Виживає «Космос» із того, що комусь потрібні зал то для зборів акціонерів, то народному цілителю.

Зате опівночі фойє «Космосу» геть змінилося. Мерехтіли світлові ефекти, шаленіла музика. Танцювали чоловік 25, переважно дівчата. Вхід на кіносеанс — одна гривня, на танці — дві гривні. Танцювали мало до четвертої ранку.

Біля кінотеатру чергували аж дві міліцейські машини.

А в кінотеатрі «Україна» збираються вар'єте відкрити.

Житомир.

І вистави, і страйки

У СІЧНІ актори Сумського театру драми та музичної комедії імені Михайла Щепкіна двічі вибачалися перед глядачами за... відмову грати для них вистави. Про цей унікальний інцидент та інші події з життя творчого колективу наш кореспондент веде розмову з головним режисером, володарем щойно одержаної премії «Експеримент» Спілки театральних діячів України Сергієм Кузиком.

— Отже, це був страйк?

— Я висловився б м'якше. То був відчай акторів. З нами на час згаданої акції повністю не розрахувалися ще за листопад. Усі ж мізерні заощадження у багатьох вичерпалися. Уявляєте, як грати голодному акторові в комедії?..

— Я знаю, що у більшості обласних театрів останнім часом є проблеми з глядачем: нерідко на виставах присутні 30—50 чоловік. Звичайно, за цих умов виручені кошти не компенсують затрати. Можливо, ваше безгрошів'я виникло якраз на цьому грунті?

— Це не зовсім так. Гроші ми більш-менш навчилися заробляти. Наприклад, вистава для дітей «Снігова королева» Є. Шварца після прем'єри 25 грудня зібрала повний зал 32 рази! Такою самою популярністю серед юного глядача користуються й наші постановки «Русалоньки» за Андерсеном, «Мауглі» за Р. Кіплінгом, «Чарівних рукавичок» З. Сагалова.

— Але дорослий глядач і платить більше...

— А в нас і з ним загалом нормальні стосунки. Я не кажу, що на вечірніх виставах постійний аншлаг, але глядач у нас є. Адже стежимо за оновленням репертуару, турбуємося про комерційну якість вистави. Нині ми не маємо права витрачати гроші просто для задоволення амбіцій якихось дутих авторитетів. Моє особисте правило: брати в роботу тільки високоякісну драматургію, намагаючись зробити з неї видовищну річ.

— Що, на вашу думку, вдалося реалізувати якнайкраще?

— Наприкінці листопада у нас відбулась прем'єра «Дому божевільних» Е. Скарнетта. Повний зал зібрала «Едіт Піаф». Постійним успіхом користується вистава «Калігула» Альберта Камю та інші постановки. Ми перші в Україні, скажімо, повернули до життя п'єсу М. Куліша «Хулій Хурина». Вона отримала високу оцінку театральних критиків.

— Однак, чи не парадокс: є глядач, є пошук, є успіх, а зарплати немає?

— Коштів, зароблених нами, вистачає лише на оплату комунальних послуг. Тепло, електроенергія — все це нині дуже дороге. А колектив у нас великий — 230 чоловік. Без бюджетної підтримки життя театру неможливе!

— Сподіваюсь, облдадміністрація не залишить вас у біді. Що цікавого у вас попереду?

— Попри все, працюватимемо над втіленням творчих задумів. Цього року хочемо провести у Сумах фестиваль сучасної української молодої драматургії. Вона вже є, заявляє про себе. Тож потрібно наважуватись, ризикувати ставити її. Це і робитимемо. Хоча б на експериментальних малих сценах. У наших планах також постановка «Кабали святош» М. Булгакова, «Любові до домовини» Альдо Ніколаї, водевіля «Лев Гурич Синичкин», в якому наш уславлений Михайло Щепкін свого часу був одним з перших виконавців.

Звертаємо увагу й на класику. Перечитуємо нині п'єси І. Франка, Лесі Українки, які мислили філософічно, вдумливо-поетично. Я гадаю, що глядач уже втомився від шароварщини, якою, не секрет, українські театри перезloжували. Будемо працювати передусім на серйозного, вдумливого прихильника театрального мистецтва.

— Успіхів вам!

Бесідував Сергій ПАВЛЕНКО.

Суми.

На знімках: Сергій Кузик, Наталія Гнатенко (Цезонія) і Сергій Сидоренко (Калігула) у виставі «Калігула».

Фото Сергія КОШЕВАРОВА.

Василь БАБУХ, «Голос України»

Автографи любові в Сибіру

На запрошення громадсько-культурного товариства «Українська родина» в сибірських містах Сургут і Лянтор побував з гастролями буковинський співак і композитор, народний артист України Павло Дворський. Він дав кілька концертів нашим землякам, що живуть і працюють на цій суворій землі. Павло показав у Сибіру свою нову творчу програму «Автографи любові». Глядачі сприйняли її з великим захопленням.

Українська діаспора, а з ними й представники інших національностей, які були присутні на концертах, по кілька разів просили Павла Дворського виконати його загальновідомі пісні «Смерекова хата» і «Стожари».

На прощання вдячні шанувальники подарували співакові карту регіону, де вони трудяться, з таким написом: «Щоб коріння нашого народу цвіло і проростало, хоч би де воно жило! Бережім нашу неньку-Україну. Творчих успіхів вам, Павле!»

Невдовзі на запрошення української діаспори митець здійснить ще одну поїздку в Сургут та інші міста. Він представить нову пісенну програму.

Чернівці.

Микола ВОЛОК, «Голос України»

Став клуб маслоробнею

Своєрідний спосіб оживити «вогнище культури» придумало керівництво колективного сільгоспідприємства імені Леніна Петрівського району на Кіровоградщині. Збагнувши, що більшовицьке гасло «Культура належить народові» далеке від дійсності, а дійсність вимагає опалювати клуб, утримувати його, правління КСП пристосувало приміщення для господарських потреб. За 28 тонн цукру в одного з одеських підприємств придбали необхідне устаткування, поставили його в клубі та й почали з молока робити масло. Потужність — три тонни за зміну. Корівки КСП імені Леніна потрібної кількості молока не дають, тож закуповують його у населення.

Кіровоградська область.

З пошти

Де українська поштівка?

Вирішила написати до «Голосу України». І ось що спонукало мене до цього.

Маю за кордоном, зокрема в Канаді, далеких родичів. Регулярно листуюся з ними. До різних релігійних свят обмінюємося одне з одним віншувальними поштівками.

Коли одержую з Канади такі вітання, не можу намилуватися отими картками. Зроблені вони з великою любов'ю і смаком. Я роками зберігаю їх у сімейному альбомі. Особливо милують зір різдвяні та великодні поштівки. У них використано традиції українського народного мистецтва.

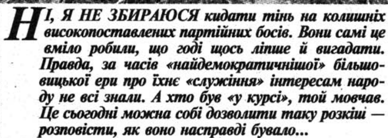
На жаль, цього не скажеш про наші поштівки. Вигляд мають непривабливий, виконані на низькому поліграфічному рівні. Таку сірятину, даруйте, соромно посилати за кордон. Бо поштівка — це візитка держави. Та навіть такої продукції останнім часом не розшукаєш у поштових відділеннях. На прилавках переважають поштівки з текстами, написаними російською мовою. Звісно, що в Канаду таке не пошлеш, бо засміють за неповагу до себе.

Тому я звертаюся до поштових чиновників України. Візьміть, панове, цю важливу справу під контроль. Наповніть наш ринок високоякісними поштівками! Це ж не вимагає іноземних інвестицій.

Марія СТРИНАДКО, мешканка Чернівців.

Армія — проти комарів

Як на озері Світязь високе начальство відпочивало

НІ, Я НЕ ЗБИРАЮСЯ кидати тінь на колишніх високопоставлених партійних босів. Вони самі це вміло робили, що годі щось ліпше й вигадати. Правда, за часів «найдемократичнішої» більшовицької ери про їхнє «служіння» інтересам народу не всі знали. А хто був «у курсі», той мовчав. Це сьогодні можна собі дозволити таку розкіш — розповісти, як воно насправді бувало...

І Михайло Леонідович сказав так:

— Мені вже за сімдесят, страху за плечима не маю, а знаю багато. Коли на розваги виїжджали волинські секретарі обкому компартії чи голови облвиконкому, високі гості з Києва та Москви, то я перебував у їхньому «обозі» протягом багатьох років. Як лікар. Своєрідна «швидка допомога». Тож набачився і наслухався...

Я записав розповідь Михайла Леонідовича. Запитаєте, навіщо? Хай буде декотрим вузлик на пам'ять, особливо тим, хто сумує за «світлим» минулим.

— Хто бував на озері Світязь, той бачив, що майже в самому його центрі є невеличкий острівець. Здалеку —ніби старовинний замок, — розпочав свою розповідь Михайло Леонідович. Гарний куточок Полісся. Райський. І малодоступний, бо далеко від берегів.

На тому острові, що оповитий легендами, свого часу за вказівкою керівників обкому партії побудували двоповерховий будинок, в якому розважалися, як правило, тільки перші секретарі обкому партії. Приїжджали самі, з жіночками, високими гостями. Полювання, юшка з риби... Весело бувало. До будинку по дну озера проклали спеціальний телефонний зв'язок, поробили до води алеї, вистелили плитками доріжки, посадили декоративні дерева, з Польщі завезли кілька пар фазанів, диких кролів, на спеціальних грядках вирощували суниці... Крім сторожа, охороняв острів великий цап із гострими рогами. Не смійтеся —це правда. Він виріс тут з маленького козеняти, був так натренований, що нікого не підпускав і близько до острова. Коли бачив незнайомця, відходив на кілька метрів, а тоді рішуче нападав ззаду. Його страшенно боялися. Коли приходив час женихання — несамовито кричав, перепливав озеро. Та через день-два сам повертався на острів — годували його тут добре. Коли гості розважалися, цапа прив'язували... Але не про це мова.

Однієї ночі мене підняли з постелі. Я, власне, і не здивувався, бо то було не вперше. Прихопив валізу з ліками — і в автомобіль. Із Луцька — в Шацьк. Уже на острові дізнався, що сюди має приїхати секретар ЦК з Києва. Такого високого гостя на Світязі ще не було.

Боже мій, що тут робилося!.. Прибирали, чистили, мили, посипали... Готували традиційне меню з 12 страв із вугра. Найделікатесніша страва — це копчений вугор, заправлений спеціями. Не куштували? А мені доводилося. Як лікар, я повинен був кожну страву покуштувати перед тим, як подати її гостям. Такий вугровий делікатес умів робити один із місцевих лісників... З великого свіжого вугра акуратно знімають шкірку, потім м'ясо змащують різними спеціями, після цього шкірку знову натягують, а тоді вже —спеціальний процес коптіння... Даруйте, більше не буду, бо від спогаду язика проковтну. Отже, коли все було готове до прийому, несподівано представник обкому партії запитав нас і себе: «А як бути з комарами?»

Ми не знали, що відповісти. Комарів було видимо-невидимо. Нагнешся до землі — очі виїдають. Що робити? Терміново з Луцька викликали зоотехніка і ветеринарного лікаря. Може, щось придумають? Це були спеціалісти, які займалися тваринами. Представник обкому, певне, вважав, що комарі теж тварини. Але спеціалісти розвели руками. Зоотехнік порадив посипати якоюсь трутою...

Високий і кремезний чоловік із скляними очима, що весь час біля нас крутився, сердито кинув: «Дивись, щоб тебе на Колимі снігом не посипали».

Тоді я несміливо сказав, що, може, в цій справі зарадять військові? Чоловік із скляними очима кивнув головою, представник обкому побіг до телефону...

Через кілька годин із Луцька прибули військові з димовими шашками. І над островом зашипіло та задиміло. У низинні та зарослі місця нас послали на перевірку. Ми нагиналися, розгортали руками чагарники — диво, жодного комара! Полегшено зітхнув представник обкому, посвітліло обличчя у чоловіка зі скляними очима.

Надійшла команда: «Цапа перевезти на берег, на острові залишаються ночувати лісник і лікар, два військові. Якщо вранці з'являться комарі — ще раз їх натрахати».

Ми залишилися ночувати. Було багато мороки з цапом, але знову ж таки допомогли військові. Добру силу мав рогатий.

Коли все стихло, лісник запропонував повечеряти. З кущів витягнув ящик з коньяком. «Тут такого добра повно, хто там дорахується одного ящика», —сказав весело.

Після вечері ми опустили ящик з кількома пляшками коньяку в криницю для охолодження, маючи надію, що вранці дістанемо. Але... Вдосвіта нас раптово розбудив гуркіт катера. Кілька зовсім незнайомих молодих чоловіків, які приїхали на острів, наказали нам негайно покинути обжите місце. Так ми опинилися на березі неподалік цапа, прив'язаного до дерева. Лісник журився: «Пропав коньяк»...

Невдовзі приїхало кілька легкових автомобілів. На двох катерах людей відвезли на острів. Здалека я впізнав першого обкому, голову облвиконкому, обласного начальника КДБ. Пізніше мені сказали, що був секретар ЦК з Києва, а з ним ще якась висока особа з Москви.

Що вони робили на острові — не бачив. Але ми чули стрілянину. Зграї диких качок здіймалися з острова, сідали на воду. І знову — стрілянина...

Пізно ввечері я з кількома тими незнайомими чоловіками виїхав у село Головне, що за тридцять кілометрів від Світязя. Там і нині Головненський консервний завод. Нас зустріли директор заводу, один із секретарів Любомльського райкому партії. Були ще якісь люди. Працівникам заводу тієї ночі належало виконати спеціальне відповідальне завдання: переробити м'ясо диких качок, яких щойно настріляли на Світязі. А я куштував дичину на смак...

Вранці два ящики свіжих консервів з м'яса диких качок було доставлено до автомобілів, що чекали на березі Світязя. Коли гості поїхали, ми з цапом повернулися на острів. Лісник тут же кинувся до криниці... І радісно вигукнув: «Хлопці, а коньяк таки наш!»

Кілька годин ми добре веселилися. Потім з військовими я виїхав до Луцька...

Записав **Богдан БЕРЕКЕТА**.

Волинська область.

Микола КОСИЙ, «Голос України»

Якщо муж хороший — теж погано?..

Стамбульська трагедія стала розмінною монетою у зведенні політичних рахунків

***ТРИ МІСЯЦІ** минуло від дня сумнозвісних подій у турецькому готелі «Тозбей». А відлуння трагедії досі залишається «актуальною» темою на сторінках багатьох видань. Правда, не тому, що загинуло 15 наших співвітчизників, їхні діти залишилися сиротами, і навіть не тому, що ні вони, ні інші близькі загиблих можуть не одержати належної їм компенсації, загрузнувши в юридичних хитросплетіннях страхових компаній. «Сенсація» в іншому: влада поспішає на допомогу лише тим, у кого кишені набиті «баксами», і тоді, коли пахне баришами.*

Нагадаю, повідомлення про трагедію в стамбульському готелі стало сумною новиною мало не всіх світових інформагентств. Буквально через кілька годин після пожежі до Стамбула відбула спеціальна державна комісія України. Співчуття сім'ям загиблих і потерпілих висловили керівники нашої держави, уряд Туреччини. Протягом кількох днів було проведено величезну роботу з надання медичної допомоги нашим співвітчизникам, які залишилися в живих. Спеціальним рейсом тіла загиблих доставлено в Харків. У Благовіщенському кафедральному соборі проведено панахиду. Виділено необхідні кошти на похорон.

Але, виявляється, все це робилося не просто так. І ми, напевно, були б не ми, якби у цій і державній, і людській турботі не вгледіли особистих кримінальних інтересів державних чиновників.

Услід за невдалими спробами подати цю трагедію як чергове зведення рахунків «нових українців», на сторінках деяких видань з'являється не менш інтригуюча версія про те, що за зворушливою турботою влади криється не що інше, як захист кланових інтересів. А для більшої переконливості наводився начебто й інший факт. От, мовляв, на будівництві цукрового заводу загинуло кілька робітників, а харківські можновладці і пальцем не поворухнули, щоб допомогти їхнім сім'ям. А тут забігали всі...

Лукавили колеги, тому що знали: робітників із Західної України поховали з не меншими почестями, ніж загиблих у Туреччині.

Однак, у чому ж кримінал?

Розмовляю із заступником голови облдержадміністрації **Сергієм СТОРОЖЕНКОМ**, на той час членом державної комісії.

—Прикро, що ми як були, так і залишаємося тими «совками», які навіть мертвих продовжують ділити за класовим принципом — на своїх і чужих. Уряд, члени комісії допомагали потерпілим, сім'ям загиблих перш за все громадян України. Так діють уряди всіх цивілізованих країн, коли їхні громадяни потрапляють у надзвичайні ситуації. Та, видно, нам до цивілізації далекувато, коли подібні «висновки» стають плодами не лише обивательської уяви, а й засобів масової інформації.

На цьому можна було б поставити крапку. Але для майбутніх авторів подібних «сенсацій» повідомимо ще деякі подробиці «турецької справи», аби вони не тратилися на фантазії.

За фактом пожежі у стамбульському готелі «Тозбей» порушено кримінальну справу. Вона вже передана в суд і тільки суд може винести рішення про моральне і матеріальне відшкодування потерпілим, яке повинна сплатити турецька сторона. Захищати інтереси наших громадян на судовому процесі український уряд запросив адвоката з Німеччини, відомого фахівця з подібних судових справ. Співробітники консульства доставили до Харкова весь багаж, що належав загиблим і потерпілим. Валюта, яка була в них, зберігається у прокуратурі Стамбула і буде передана сім'ям після рішення суду.

Сім'ям загиблих харківська влада виділила по 1000 гривень. 2800 гривень, що надійшли у відповідний фонд допомоги, роздані до копійки сиротам, напівсиротам та потерпілій дівчині, яка зазнала досить тяжких опіків. Чотирьом сім'ям, які потерпіли найбільше, було пожертвувано ще 220 тисяч гривень людьми, які побажали залишитися невідомими. Але ці та інші факти не стали надбанням гласності у згаданих вище публікаціях. Напевно, ще занадто світлі вони для нашої повсякденної «чорнухи».

Хвалити владу — не найкраще заняття для преси. Але й топтати ні за що ні про що — не поважати ні себе, ні свою професію.

Харків.

Роман БОДНАРЧУК, журналіст

І перша дружка, і музика

Спільно відзначили «золоте» весілля подружні пари з гірського села Бережниця Верховинського району. Спільним для Федора і Василини, Івана та Марії з давніх родин Боцвінків і Павлюків було і їхнє перше весілля, бо жінки в цих сім'ях — рідні сестри, а чоловіки — рідні брати. У мирі і злагоді прожили нелегкі п'ять десятиліть обидві пари, заслужили шану односельців, які щиро вітали їх з ювілеєм подружнього життя.

До речі, на «золотому» весіллі серед гостей були і перша дружка молодих Марія Плитка та їхній музикант, цимбаліст Микола Семенів.

Івано-Франківська область.

Уточнення

Секретаріат Верховної Ради України повідомляє, що у тексті Постанови Верховної Ради України від 1 жовтня 1996 року «Про тлумачення статті 98 Конституції України», опублікованій в «ГУ» 14 січня 1997 року, з технічних причин трапилася неточність. У пункті 2 Постанови замість слів і цифр «пунктом 7 та підпунктом 1 пункту 22 статті 92» слід читати: «пунктами 7 і 22 частини першої та пунктом 1 частини другої статті 92».

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, «Голос України»

Далеко ж ми так заїдемо!

Репортаж з автобуса без кондуктора з неліричними відступами, без задоволення і без моралі

Ранок. Біжу на автобус. Ледве втискуюсь і сяк-так намагаюся бодай на крихту розширити свою «нішу».

— Новим пасажирам — доброго ранку! — чути привітний голос водія.

Приємний водій трапився, думаю. Аж легше стало. І «ніша», здається, не така вже й тісна, хоч насправді можна піднімати ноги — не впадеш.

А водій знову в мікрофон:

— Так сталося, що сьогодні автобус без кондуктора. Отож талони у мене. Будь ласка, оплачуймо проїзд!

Ніхто не поворухнувся. Певно, у всіх, думаю, проїзні квитки, як і в мене.

Через дві зупинки водій просто-таки радісно повідомив:

— О, перший пасажир передав гроші на талон. Почин зроблено. Хто наступний? Будь ласка!

Голос іще бадьорий. І настрій нібито непоганий. Та вже незабаром стає трохи не по собі.

— Панове! В салоні майже сто тридцять чоловік. І тільки один талон куплено. Це непорозуміння...

Народ мовчить. Незворушні обличчя.

Тим часом водій все ще з оптимізмом у голосі підкидає задачку:

— Сто тридцять пасажирів, один талон... Скільки ж виділити на ремонт старих автобусів чи на купівлю нових? Скільки на зарплату водіям і кондукторам?..

ВІДСТУП ПЕРШИЙ. ***Завтра я говоритиму з керівництвом автопідприємства і дізнаюся, що платня кондуктора — 153 гривні. А здає вона більше 1200 гривень. У водія зарплата вища — більше 300 гривень.***

— Хоч за роботу в таких умовах треба платити вдвічі більше, — скажуть мені. — Машини зношені, запчастин нема, пального в обріз... І перевозимо при цьому тисячі й тисячі людей безплатно. В країні, по суті, чотири десятки категорій пільговиків!

— Яких тільки посвідчень не набачишся за день! —скаже мені стомлена жінка-кондуктор. — «Податковий інспектор», «Пожежник», навіть «Мусульманин України»... А скільки просто відвертаються, не платять, ніби хтось зобов'язаний їх перевозити безплатно.

— Особливих збитків завдають пільговики, —буде скаржитися керівник підприємства. — Хтось надає пільги, а ми маємо перевозити за так. Тим часом з виділених нам дотацій одержуємо третину.

Їдемо далі.

— Прикро, — каже у мікрофон водій. — Добрий почин ніхто не підхоплює... Що з нами коїться, люди?

Нестерпно. Хочеться вийти з автобуса, але до кінцевої зупинки це просто неможливо — така тіснява.

А водій повертається до задачки:

— Один талон... Далеко ми так можемо заїхати!

Хтось позад мене, певно, ветеран, по голосу, каже:

— Давно пора міський транспорт зробити взагалі безплатним...

ВІДСТУП ДРУГИЙ. ***Нам би все безплатно — таких гасел маємо з недавньої епохи достатньо. Хочеш заробити очки —виходь на трибуну і давай про «завоювання», зокрема про безкоштовний проїзд.***

Дехто пробував навіть на практиці. Одеса, здається. Та життя швидко поставило все на свої місця. В ту саму Одесу (тепле, приморське місто) одних бомжів сповзається з усього СНД тисячі. Та доморощених дармоїдів чималенько. Возіть їх, транспортники, розбивайте під ними автобуси чи тролейбуси. А оскільки нічого дармового на світі, як відомо, не буває, то розплачуйтеся за транспорт ті, хто працює. Податками. Причому, чим краще працюєш і більше заробляєш, тим більші з тебе податки — щоб ту армаду перевозити... Це справедливо? Це завоювання?..

Передостання зупинка. Водій уже мовчить про талони. Він, здається, тільки сам до себе в мікрофон каже:

— Не можемо без контролю, без принижень...

Все. Остання зупинка. Зараз водій відчинить передні дверцята і постане ганебна картина: «Ваш квиточок?»

Троє рожевощоких молодиків неподалік мене змовляються:

— Двері беремо штурмом.

Пізніше я побачу, як вони у такий спосіб «візьмуть» прохід у метро. Та це потім. А тепер...

— Метро «Лівобережна»! — оголошує водій і відчиняє... всі дверцята автобуса. А на прощання каже:

— Бажаю вам, панове, доброго робочого дня! Не такого, як оце у мене... Суди вас Бог!

Натовп виносить мене на тротуар. Оглядаюся, хочеться щось сказати, навіть кричати. Втім...

Про задоволення ми сказали з самого початку. Мораль? В розумінні сумління — теж усе ясно. А в розумінні нотацій — не варто моралізувати. Повторимо лише кілька слів водія: «Що з нами коїться, люди?» І оце: «Суди вас Бог!»

Від себе додамо єдине: і судитиме!..

Київ.

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

Є такі гроші — «соломашки»

Й НИМИ навіть зарплату видають. Де? В акціонерному товаристві «Одессільмаш». Отака собі бумаженція, на якій напис: «Умовна гривня». Можна було б посміятися: якась, мовляв, дитяча гра, якби не було на тих папірцях підписів цілком офіційних осіб — президента й головного бухгалтера АТ. Саме за прізвищем першого —Г. Соломахи — й охрестили люди оті умовні гроші «соломашками».

А почалося все рік тому, коли Григорій Миколайович очолив колектив, що постав на грані краху: виробництво зупинилося, грошей на банківському рахунку й у касі — нулі без паличок та величезні борги. Працівники порозбігалися по неоплачуваних відпустках, а точніше —за заробітками, бо жити ж якось треба. З немалими потугами акціонерів на загальні збори все-таки скликали. Завіряння Г. Соломахи поправити справи (спільними, зрозуміло, зусиллями з усіма акціонерами) вислухати — вислухали й навіть проголосували за нього. А в очах читалося безнадійне: е-е, гірше вже не буде.

Минув рік. І що ж у підсумку? А ось що: обсяги випуску товарної продукції зросли у 2,7, її реалізації — у 2,2 раза, якщо порівняти з роком попереднім. Усунуто заборгованість перед бюджетом, своєчасно розплачуються за енергоносії. Як дійшли до отакого? О, тут Григорій Миколайович міг би розказувати й розказувати. А коли коротко, то головне — почали жити й працювати за законами ринку. Досі завозилися, скажімо, в Україну з Росії та Казахстану запасні частини: лемеші, культиваторні лапи, деталі дискових борін тощо, — нині налагодили виробництво всього того в себе. Продукція не гірша, а часто й ліпша за зарубіжну, до того ж дешевша.

Вивчивши попит, почали випуск нових виробів. Не відмовилися й від традиційних, передусім, повного набору машин для обробітку грунту — удосконалюючи й здешевлюючи їх, знаходять споживачів. Почали структурну перебудову виробництва й управління. Спростили й лібералізували, враховуючи ситуацію, оплату за машини, знаряддя й запчастини, що реалізуються, у кого немає «живих» грошей — розраховуйся сільгосппродукцією, у кого висока репутація — то й у кредит можуть товар відпустити. Відкривають у регіонах України власні ділерські центри, а в країнах ближнього зарубіжжя —представництва. Просуваються до обнадійливого завершення переговори з американською фірмою «Кейс» щодо спільного виробництва культиватора-сівалки «Конкорд», здатного внести своєрідну революцію в технологію вирощування сільгоспкультур.

Із фінансової кризи виходять, та ще їм скрутно. Мають борг, поступово знижуючи його, перед Пенсійним фондом. З великим трудношами викроюють кошти на утримання громіздкого житлового фонду, який ніяк не можуть передати місту. На зарплату, отож, майже нічого не лишається: заборгованість тут перевищує півмільйона гривень. Натомість дефіцитної державної валюти й з'явилися оті ерзацгроші.

Куди ж, спитаєте, поткнешся з «соломашками»? Ідеш, скажімо, до заводського магазину чи їдальні, куди надходять бартерні продукти з КСП та від фермерів, — можеш розрахуватися «соломашками». За комунальні послуги у відомчому житлі — також. Одне слово: «соломашки» — то гроші внутрішнього, так би мовити, обігу. Для зовнішнього — після тривалої перерви вже теж дещо одержують — справжніми гривнями. Їхня частка у зарплаті, переконаний Григорій Миколайович, дедалі зростатиме, аж до витіснення «соломашок».

Ну а там, дивись, і до дивідендів недалеко. У цьому тепер певен не тільки президент АТ — у це вірить дедалі більше акціонерів. Вони вже не кажуть: е-е, гірше не буде, бо, мовляв, уже нікуди. А все частіше кажуть: буде-таки ліпше.

Одеса.

Як починається династія

Жанна Суровнева та Вікторія Вовк — рідні сестри. Їхній батько був кадровим офіцером. Сестри служать у Миколаївській аеромобільній дивізії. Тут же служать їхні чоловіки. Отже, можна сказати, започаткувалася династія військовиків.

Фото Олександра КРЕМКА.

Богдан ВАСИЛЕНКО, журналіст

Перед знімками загиблих

У Волинському обласному краєзнавчому музеї відкрито виставку, експонати якої розповідають про нелегкі долі волинян останнього воєнного призову.

Восени 1944 року більш як п'ять тисяч 16—17-літніх хлопців було відправлено в саратовські військові табори. Документи, фотографії, особисті речі, листи розповідають про нелюдські умови існування, де від виснажливої праці, голоду й холоду помирали молоді солдати. Їхніми руками збудовано газопровід Саратов—Москва. Сьогодні в живих з останнього воєнного призову залишилося 200 волинян, що об'єднані у ветеранську організацію, яку очолює Олександр Багнюк.

Під час відкриття виставки відбулося своєрідне примирення колишніх солдатів — тих, хто воював у лавах Червоної Армії, хто виборював незалежність України в УПА. Голова обласної ради ветеранів останнього воєнного призову Олександр Багнюк і голова крайового братства ветеранів ОУН-УПА імені Клима Савура Мелетій Семенюк подали один одному руки, міцно обнялися. До них приєднався голова обласної ветеранської організації Віктор Кирилкін. Дай Боже, щоб ми нарешті зрозуміли: є в нас держава Україна, а ми її — діти. Незалежно від того, на якому фронті хто виборював свободу для України.

Волинська область.

Віктор СКРИПНИК, «Голос України»

По зубрах — з табельної зброї

Три браконьєри з Калинівського району на Вінниччині завдали природі збитків на 7650 гривень

20 РОКІВ тому в лісових угіддях області з'явилися перші шість зубрів — їх завезли сюди з Волині, з Цуманського мисливського господарства. Нині цих рідкісних на Вінниччині тварин, занесених до «Червоної книги», налічується більш як сімдесят. Щоправда, недавно на три зубри стало менше...

Єгер Вінницького державного мисливського господарства О. Сіваченко, який мешкає в селі Пиківська Слобідка Літинського району, ввечері почув постріли в лісі. Коли він прибув на місце пригоди, браконьєри вже зробили свою чорну справу: із трьох убитих зубрів забирали останнього. Віддамо належне мужності охоронця лісу — єгер не побоявся сісти до горе-мисливців у автомобіль УАЗ, яким вони приїхали на полювання. У проханні підвезти його до вказаного місця (там був найближчий телефон), ті, звичайно, відмовили. Дочекавшися слушної нагоди, Сіваченко на ходу вистрибнув з автомобіля. Про НП і автомашину, котра поїхала у напрямку райцентру Калинівка, повідомив у мисливське господарство.

Браконьєрів, врешті, вдалося затримати. Яким же було здивування, коли ними виявилися два працівники міліції та військовослужбовець внутрішніх військ МВС (поки триває розслідування, не будемо називати їхніх прізвищ). Тварин браконьєри відстрілювали з двох табельних пістолетів і карабінів.

Працівниками екологічного відділу обласної прокуратури, які виїжджали на місце пригоди разом із представниками управління екологічної безпеки і лісового господарства, зібрано важливі речові докази, що підтверджують злочин. На порушників закону, за словами прокурора екологічного відділу облпрокуратури І. Половинчука, чекає сувора міра покарання: або 2 роки ув'язнення, або стільки ж виправних робіт. У кращому разі — штраф у розмірі від 1,5 до 3 тисяч гривень. Та насторожує ось що: поки браконьєри перебували у слідчому ізоляторі, завдані ними збитки в сумі 7650 гривень було відшкодовано. Це спонукає до роздумів: правоохоронні органи, які ведуть розслідування, схоже, матимуть справу з організованою «командою» браконьєрів.

Вінницька область.

Надія ВЕРБИЧЕНКО, журналіст

Заручники залишаються під прицілом

Із Таджикистану продовжують надходити тривожні повідомлення. За останню добу там різко ускладнилася ситуація з визволенням заручників.

Нагадаємо, що 4 лютого озброєне угруповання на чолі з братами Садіровими захопило 14 заручників. Серед них — військовий спостерігач, громадянин України Валентин Куржас. Разом з ним у полоні перебувають міністр безпеки Таджикистану, чотири представники управління Верховного комісаріату зі справ біженців при ООН, три представники місії військових спостерігачів ООН та журналісти російських засобів масової інформації.

МЗС України тоді виступив зі спеціальною заявою, в якій засуджував дії братів Садірових та їхніх прибічників і закликав усі сторони таджицького конфлікту сприяти звільненню заручників. Однак домовитися з бойовиками було непросто. Лише через тиждень вони погодилися відпустити захоплених у полон людей, якщо їм на допомогу з Афганістану переправлять озброєний загін прибічників (40 чоловік).

Вимоги терористів було виконано. Але коли настав час обміну бойовиків на заручників, брати Садірови раптом завагалися. Своїм бійцям вони віддали наказ готуватися до бою. Журналісти, які знаходяться серед заручників, передають, що ситуація в будь-який момент може вийти з-під контролю. Досить одного пострілу, щоб розігралася трагедія.

Поки що не вирішено, як діяти в цій ситуації. Міністр безпеки Таджикистану Саїдамир Зухуров, що перебуває у полоні, закликає уряд країни виконувати всі умови бойовиків.

Нині життя заручників — під загрозою. Озброєне угруповання братів Садірових прагне голосно заявити про себе як про «третю сторону» таджицького конфлікту. Адже донедавна вважалося, що для мирного врегулювання в країні досить, аби тільки дві сторони — уряд та опозиція — досягли порозуміння. Однак, як бачимо, «забувати» про численні бандитські формування в Таджикистані та відлучати їх від переговорного процесу — це навіть більше, ніж небезпечно.

Дайджест

«Ми їхали з Мерілін Монро. Вона мене не впізнала»

ЇЇ ПОЯВА в світовій літературі була і закономірною, і випадковою. Вперше хтось насмілився відкрито думати і говорити в стилі водночас безтурботному та веселому, з рідкісним талантом, про те, про що інші лише дозволяли собі тихо мріяти. І покоління 50-х із захопленням прийняло «Здрастуй, смутку!», «Чи любите ви Брамса?», «Трохи сонця в холодній воді». Але, з іншого боку, долю Франсуази Саган визначив рядовий кур'єр, котрий полюбляв почитувати рукописи невідомих авторів, що у величезній кількості надходили на адресу його видавництва і які, крім нього, часто ніхто не читав.

«Здрастуй, смутку!» 17-річної Саган так вразила кур'єра, що він серед ночі зателефонував головному видавцю. Той, у свою чергу, був так здивований «нахабством» кур'єра, що... пообіцяв прочитати рукопис. Слава прийшла одразу. І ось нині Франсуазу Саган справедливо вважають живим символом Франції. І подеколи прихильники її таланту забувають, що Саган звичайна жінка, що їй притаманні розмови про моду, одяг. Пропонуємо вашій увазі інтерв'ю журналістки Ані Лемуан, опубліковане в журналі «Марі клер».

... День, квартира в сьомому кварталі Парижа. Я сиджу у вітальні і чекаю. На столику — попільничка, пачка сигарет «Голуаз» і розкидані карти. Час спливає поволі. Потім з'являється Франсуаза Саган у довгій шовковій сорочці, вільна, весела і смішна.

— Шовкова сорочка, шовк — це слово з першої сторінки вашого першого роману. «Сьогодні щось огортає мене, мов шовк, щось дратуюче і ніжне одночасно, і віддаляє мене від інших».

— О, прийміть мої компліменти! Якби ви не попрохали мене пригадати це, я не змогла б! Так, я люблю натуральний шовк, а ще бавовну...

— І чорна класична спідниця...

— Класична, так, і велюрові чоботи, але не для вулиці, а щоб ходити вдома. В них так зручно...

— Єдина прикраса — це дивне кольє.

— Один пан чи молодий чоловік надіслав його мені і прохав, щоб я його носила. А сьогодні ідеальна нагода для цього, чи не так?

— Він не залишив свого імені?

— Ні, і це ще елегантніше.

— Ви надаєте великого значення елегантності?

— Так, мене так виховувала мати.

— Як ви купуєте одяг? Ви проступуєте вулицею, бачите крамницю, заходите...

— Це у мене буває дуже рідко, тому що я їжджу машиною і треба гальмувати... Ні, по одяг я вирушаю цілеспрямовано, одна чи з подругою, і ми обходимо деякі конкретні крамниці.

— Відомих фірм?

— Сен Лоран — це основне, і ще «Аньєс Б».

— Як ви вибираєте одяг зранку? Залежно від прогнозу погоди, теми зустрічі чи за настроєм?

— Я вибираю навпомацки, тому що зранку я просто вмираю від бажання поспати. Я беру трохи чого-небудь, а потім кілька разів, аж до останньої години перед виходом, перевдягаюся. Я вибираю одяг залежно від моїх захоплень в даний момент. Є періоди, коли хочеться носити хіба що 2—3 светри, 2—3 спідниці або брюки.

— А чи є якась річ, що її ви ніколи не змогли б носити?

— Так. Статечний костюм, такий собі образ міністра.

— Чи звертаєте ви увагу на те, як одягаються люди?

— На те, як одягаються чоловіки, не дуже, більше на жінок. Мені дуже подобається, коли мої друзі добре вдягнені — це означає, що вони в хорошій моральній формі.

— Коли вам було 20 років і ви приїхали представляти ваш роман «Здрастуй, смутку!» американцям, на вас була маленька біла сукня, досить сексуальна, а-ля Мерілін Монро...

— Я була достатньо смілива і, як з'ясувалося, не мала рації, бо ми обидві жили в одному готелі. Пам'ятаю, як їхала в ліфті з дуже красивою блондинкою... І її не впізнала, власне, вона мене також.

— Ви коли-небудь одягали свого собаку?

— Ну так, я одягаю його, коли холодно. Я вам зараз покажу... Одного разу я шукала скрізь цю штуку. У мене була камеристка, що повісила це на вішалку до шафи, — вважала, що це моє болеро... Я навіть трохи образилася.

— Ви цікавитеся модою?

— Я щойно вам це довела, чи не так?

Самотнім жінкам в'їзд заборонено

ВІДНЕДАВНА практично в усіх готелях столиці Об'єднаних Арабських Еміратів заборонено проживання самотніх російських туристок, та й до росіян-бізнесменів вони також ставляться з великою обережністю.

Причина проста і вона не полягає в дискримінації за національною ознакою. Суть в іншому: відомі своєю респектабельністю великі готелі Абу-Дабі хочуть зберегти престиж і не допустити того, що сталося з багатьма готелями Дубая і Шарджи, де зупинялися росіянки, розповідає кореспондент ІТАР-ТАКС.

«На жаль, — поділилася своїми міркуваннями менеджер столичного «Біч готелю» Аманда Девіс, -діяльність певного сорту російських жінок у Дубаї спричиняє негативну реакцію. У себе ми не можемо цього допустити, тому ніколи не поселимо самотню туристку в готелі, коли вона не надасть переконливі докази того, що приїхала сюди у конкретних справах і на запрошення нашої сторони».

І річ навіть не тільки в тому, що дівчата з Росії займаються проституцією, зазначила Аманда. Багатьом з них просто наплювати на закони країни, на інших гостей готелю, вони навіть дозволяють собі з'являтися на пляжі або біля басейну без верхньої частини купальника. Є речі, прийняті в усьому цивілізованому світі, і ми не збираємося їх пояснювати гостям з Росії. Думку Девіс цілком поділяє її колега з готелю «Мередіан» Надія Насрі. Ми вітаємо, сказала вона, великий інтерес, що його виявляють до нашого готелю російські туристи, проте, щоб уникнути ускладнень, оселитися в себе дозволяємо тільки подружнім парам.

Така ситуація, і слід визнати, що Девіс була близька до істини, коли пояснила, чому не бажає мати справу з російськими туристками. Останніми роками, наслухавшися, певне, оповідань про казкові багатства арабських шейхів, до ОАЕ злетілися тисячі «нічних метеликів» з усіх величезних просторів колишнього Радянського Союзу. Проте, на жаль, для багатьох з них: і для професіоналок з досвідом, і для путан-початківців, усе закінчується сумно — в'язничною камерою. За інформацією російського консула в Абу-Дабі Іллі Моргунова, на листопад минулого року тільки в одній центральній в'язниці Дубая знайшли тимчасовий притулок близько 350 громадянок колишнього СРСР.

Золоте весілля королеви

У листопаді 1997 року виповнюється 50 років від того дня, як королева Великобританії вступила у шлюб з герцогом Единбурзьким.

Як повідомив представник Букінгемського палацу, нині розглядається можливість запрошення на торжества з нагоди золотого весілля королеви тисячі чоловік, які також відзначають 50-річчя спільного подружнього життя цього року. Нині ведеться відбір можливих гостей, повідомляє кореспондент ІТАР-ТАКС.

Передбачається, що торжества відбудуться під відкритим небом, оркестр гратиме мелодії 40-х років, нагадуючи гостям про повоєнний час. Поки що офіційно оголошено лише про деякі ювілейні заходи, заплановані на літо. Наприклад, стало відомо, що королівський похід з участю 1000 коней, який мав відбутися в липні на іподромі «Ескот» у присутності 20 тисяч глядачів, довелося перенести до Віндзорського парку. Причина — надто велике число бажаючих спостерігати похід.

«Зніміть трошки зверху...»

«Зніміть трошки зверху», — з таким одноманітним проханням звертаються чоловіки, зайшовши до перукарні на монреальському Сан-Лоран бульварі. Фраза ця, втім, ніякого відношення до фасону зачіски клієнта не має. Почувши її, чарівна 19-річна Катрін оголюється до пояса і тільки після цього цікавиться, підстригти чи поголити відвідувача, розповідає кореспондент ІТАР-ТАКС.

Екзотичне обслуговування обходиться зовсім недорого: звичайна стрижка коштує 15—20 доларів, а за «надсервіс» треба доплатити лише п'ять. Щоправда, якщо клієнт настроєний під час стрижки помилуватися в «натуральному вигляді» всіма достоїнствами майстра з ніг до голови, йому доведеться викласти ще 15 доларів. Багато хто з монреальців з готовністю йде на це, тож знемагати від неробства Катрін, яка чарівно всміхається, та її колегам не доводиться. В «гарний тиждень», каже Катрін, вона заробляє «чистими» до тисячі й більше доларів.

До речі, за даними поліції, таких ось «еротичних салонів краси» в Монреалі близько 30, і їхня популярність, а отже й кількість, зростають. Звісно, не всім городянам це до вподоби, і хтось періодично пише в різні міські інстанції скарги на те, що їхні мікрорайони перетворюються, по суті, на «квартали червоних ліхтарів». На це власті, простудіювавши зведення всіляких законів, незворушно відповідають, що цей сервіс не заборонено, якщо «немає сексуального контакту між споживачем і модельєром».

«В одиночних камерах не божеволіють...»

МИ ВАГАЛИСЯ, чи варто виносити цю розмову на суд читачів? Цинічна відвертість нашого співрозмовника шокувала. Природно, виникало запитання: а чи маємо ми право, в свою чергу, шокувати читачів жахливими фактами з біографії колишнього в'язня? І все-таки між «за» і «проти» перемогло перше. З такою людиною більшість із нас ніколи не зустрічалася... Наш співрозмовник належить до тих людей, які є індикатором негативних процесів у суспільстві. І від зустрічей з ними не застрахований ніхто. Отже, мабуть, варто вислухати таку людину.

Розмова тривала довго. І насамкінець стало зрозуміло: за все, що скоїла ця людина, несе відповідальність, мабуть, не лише вона...

... Маленький хлопчик з повоєнного міста мріяв бути льотчиком. Але мрія так і залишилася мрією. Доля приготувала йому інше. Оточення вчило жити по-своєму. Його дід був злодієм, життя закінчив у колонії на лісоповалі. Батько пішов таким самим шляхом. Ним пішли і діти: чотири сини і чотири доньки. В дорослому житті всі до одного відбули різні терміни у в'язницях.

Той хлопчик, назвемо його Толею, пам'ятає, як у голодному дитинстві дві картоплини та шматок хліба нерідко були і сніданком, і обідом, і вечерею. Отож усі восьмеро йшли на базар та у чужі городи красти.

А ще пам'ятає свавільний характер батька, як його грубість і приниження породжували в дітях негативну енергію, яка потребувала виходу... І тільки через сорок з лишком років він дозволив собі сказати батькові: «Я тобі нічого не пробачаю». Цього разу не витримав батько. Повісився...

Нині Анатолію за п'ятдесят. Він злодій у законі, з великим, за його власними словами, авторитетом, особливо небезпечний рецидивіст, який понад десять років провів в одиночний камері, де існували тільки півгодинні прогулянки на добу, а ще — книги та інколи газети. Втім, як сам він стверджує, — в одиночній камері не божеволіють. У нього сиве волосся, а на чолі лише дві зморшки. Погляд колючих очей спрямований на співрозмовника...

—Мені п'ятдесят чотири роки. Тридцять п'ять з них я провів у таборах.

—Чи відчуваєте себе молодим?

—Тільки так. Я й «дєвок» люблю лише молодих.

—Коли ж встигаєте, якщо весь час у таборах?

—У перервах між відсидками.... Нині я на волі. Останній раз сидів сім років.

—За що?

—Мені один чоловік заплатив десять тисяч, щоб я вбив його дружину.

—І ви?..

—Ні. Хіба можна жінок убивати? У неї двоє дітей було. Я його обдурив. Він просив, щоб я, як доказ, привіз частину її грудей, де була родима пляма, і щось із особистих речей. Він дав мені адресу своєї дружини. Проте я якось зустрів її зранку, коли вона йшла на роботу... Мій замовник не знав, що я з цього міста, бо до цього я просидів у таборах та колоніях 24 роки 4 місяці і 21 день. Мені двічі додавали строк за вбивства. Молодий був...

Отже, я її зустрів і все розповів. Жінка не повірила. Тоді я їй сказав, де у неї родимка на грудях, і вона втратила свідомість. Я її підвів, посадовив на лаву...

Потім на базарі придбав трохи м'яса, загорнув його в хустку, яку чоловік подарував їй на день народження, зарізав курку та її кров'ю облив хустку. Поїхав до свого замовника. Коли він це побачив, йому зробилося зле. Чоловік не захотів розгорнути хустку і дивитися. «Ой, — каже, — Толю, хоча б, собаки, з півроку не знайшли». «Не хвилюйся, — відповідаю, — не знайдуть».

Він приніс гроші, я сів у машину й поїхав. А потім мене засудили, незважаючи на те, що та жінка писала і прокурору, і в Київ, і в Москву, що я врятував їй життя. Мене засудили несправедливо.

Потім я «скачав» з нього ще грошей. Надів йому в машині наручники, витягнув ніж і сказав: «Щоб сьогодні ввечері було ще шість тисяч». Мене засудили як рекетира... Я ніколи в житті нічого не боявся і не боюся, але жінку я вбити не міг, бо в неї були діти.

—А може, просто жінка була вродлива?

—Гарна. Їй було десь років 35. Та вона стара для мене.

—Як ви опинилися за гратами вперше?

—Це було взимку 61-го на катку. Я грав у хокей, і в нас був тренер (згодом він став рецидивістом). Того дня я трохи випив і зачепив його дівчину. До мене підійшло троє чи четверо дорослих хлопців, і я витягнув ніж... Потім пішов додому, взяв сокиру і повернувся на стадіон. Але всіх уже забрала «швидка». Мені хотілося їх порубати.

—А духу вистачило б?

—Вистачило б. Я сильна людина.

—Фізично чи морально?

—І так, і так. Я був там, де в одному місці збиралися 15 тисяч ув'язнених...

—Як ви вважаєте, змогли б прожити життя без колоній?

—Були часи, коли я за ними нудьгував.

—Чому?

—Не було куди йти. На тому місці, де була наша хата, тепер стоїть п'ятиповерховий будинок. Із рідних залишилися тільки дві сестри і один брат.

—У вас є діти?

—Ні.

—Ви вбивали когось?

—Двічі. В колонії. Одного разу мого товариша побили, я взяв ніж, пішов і зарізав кривдника. Тоді мені додали 15 років, з них 10 — закритої в'язниці. Це було у Волинській області.

Іншим разом я зарізав начальника загону. За образу. Він перед усім строєм сказав: «Іди гуляй, п...», тобто обізвав мене табірною «дєвкою». Я не спав ніч, чекав майже добу. Вирішив його зарізати і знав, що мене ніхто не зможе зупинити. На другий день, дивлюся, він іде. І мені так стало на душі легко, ніби я скинув з себе тягар. Зайшов до його кабінету, там був ще голова ради колонії. Начальник мені каже: «Сідай, Анатолію». «Я насидівся, — відповідаю, — тепер прийшов з тобою розрахуватися». «За що?». «Ти знаєш, хто я такий?». «Так, ти — злодій». «А ти мене п... обізвав, тому я прийшов тебе зарізати». Він кинувся до сейфа, але не встиг. Я вдарив його один раз. Розвернувся і пішов до дверей. Тоді голова ради колонії наздогнав мене і хотів ударити стільцем по голові. Я підставив руку, розвернувся і вдарив його ножем навідліг. Зачинив двері і пішов.

—За таких обставин вам загрожувала найвища міра покарання.

—Спочатку так і було, але потім дали 15 років закритої в'язниці та визнали соціально небезпечним ре-

цидивістом. Люди, присутні на тій вечірній перевірці, коли мене образили, були нормальними людьми. Вони розповіли, як усе було. Завдану мені образу судді визнали пом'якшуючою обставиною.

—Що відчуває людина, яка вбила?

—Траплялося, я шкодував. Сам собі говорив: «Не треба цього робити».

—Коли не брати до уваги морально-психологічний бік справи, з фізіологічної точки зору не було зле?

—Навпаки, мені було добре. Здавалося, що я виконував свій обов'язок.

—Чи боїтеся смерті?

—Ні. Бо всі ми помремо. Багато хто говорить, що хотів би прожити сто років. А мені зайвого не треба. Я хочу жити до тих пір, доки буду здатен задовольняти жінку.

—У вас було багато жінок?

—Не так багато, але були. Особливо перед останнім строком. Бувало, на базарі я пропонував дівчатам по сто рублів, аби вони тільки вище колін піднімали спідниці.

—Де ж ви брали такі гроші сім років тому?

—Брав... Відвозив до лісу чоловіків, у яких було багато грошей, наприклад директорів, і підвішував за наручники до дерева. Пояснював, що мені потрібні гроші.

—У момент підвішування ви дивилися на людину з відчуттям переваги?

—Я на нього дивився як на свою здобич.

—Коли-небудь працювали на волі?

—Я і в колонії ніколи не працював.

—Вам не хотілося створити власну сім'ю, жити нормально?

—У мене була дівчина. Коли ми познайомилися, їй ще не виповнилося 18 років. Я нікого в житті не кохав так як її. 24 роки писав їй листи з колонії, а вона не відповіла на жоден. Після звільнення приїхав до неї, запитав: «Ти мене впізнаєш?». «Так, заходь, Толю». «Я прийшов, щоб сказати тобі кілька слів. Ти — тварюка. Таких як я, ти кохати не гідна». І плюнув їй в обличчя. Сів у машину і поїхав.

—Ви однолюб? Чи ваша дівчина обіцяла чекати?

—Я сам винен. Коли б не додали ще строк, вона б дочекалася. У мене були випадки, коли я, перебуваючи в одиночній камері, ставав на коліна та молився, просив Бога, щоб допоміг мені вийти на волю, і я мав можливість сказати їй ці слова.

—Що для вас поняття честі?

—Ніколи нікого не образити даремно. Наприклад, одному з ув'язнених надсилають посилку чи бандероль, а хтось її краде. Це називається «крисятництвом». Тоді всі збираємося і вирішуємо, що з таким робити?

—Чим будете займатися на волі?

—Спочатку знайду житло, а взагалі хочу з цього міста виїхати, хоча воно мені рідне і мене завжди сюди тягне.

—Але ж вам немає куди їхати?

—У мене багато друзів, які запрошують до себе, однак поки що я під адміністративним наглядом.

—Як ви себе оцінюєте: ви хороша людина, добра, чесна, порядна?

—Так.

—А які у вас є негативні риси?

—?..

—Ви можете зрадити?

—Ніколи в житті.

—Чого ви боїтеся?

—Я нічого не боюся.

—Але ж так не буває. Це неприродно.

—Буває. У мене, наприклад, буває такий стан, коли я беру пляшку горілки і шампанського і іду один до лісу.

—А коли повертаєтесь звідти, ви не можете бути загрозою для людини, котра зустрінеться на вашому шляху? Як ви вважаєте?

—Навіщо вона мені потрібна?

—Що в цьому житті варте того, щоб жити на світі?

—Нічого.

—Зона позначилася на вашій особистості позитивно чи негативно?

—В даний момент я не шкодую, що відсидів 35 років.

—Можете це якось пояснити?

—Можу. Коли звільняєшся, то розумієш, що тут тобі життя немає.

—Де мешкаєте зараз?

—На квартирі у племінниці. Вона наркоманка. «Проколола» два моїх светри, куртку і пішла з дому.

—А ви могли б її за це вбити?

—Вона не варта, щоб я об неї руки бруднив. Терпіти не можу наркоманів.

—Самі ніколи не вживали наркотики?

—Було колись. І курив, і коловся. Потім кинув.

—Друга маєте?

—Мій друг — ніж. Приятель є. Такий, як я. Але він не друг.

—Не робили спробу спланувати життя на майбутнє?

—Я більше не хочу повертатися до табору. Мені б створити сім'ю і пожити по-людському. Але це я для себе хороший, для якоїсь жінки я навряд чи став би таким. Знаєте, коли відверто, так хочеться домашнього борщу гарячого, якого я не їв з дня свого звільнення — 21 листопада. І холодцю хочеться. І відпочити по-домашньому...

Нещодавно я зустрів жінку. Блондинку, їй 28 років, має доньку. Вона мені так сподобалася... Потім я довідався, що вона колеться, і я їй сказав: «Домовимося так: ти кидаєш колотися, я — пити». І знаєте, що вона мені відповіла? Сказала: «Толю, я тебе так кохаю. Я згодна». Проте обдурила. На Різдво вона вкололася, і я її вигнав. Не терплю, коли мене обдурюють.

—Можливо, жінка просто виявила слабкість, а ви так грубо...

—Можливо. Я вже і сам шкодую про скоєне, але перший я не повернуся.

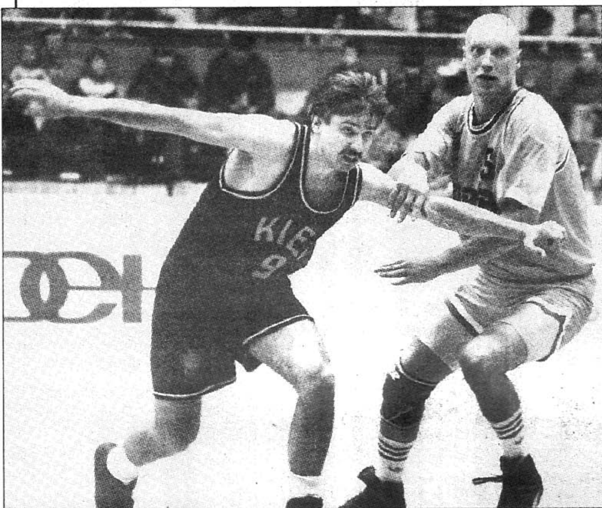
—Коли вона вас кохає, то може прийти.

—Я дуже цього хочу...

Записали Оксана КЛОЧКО, Надія ДУБРОВСЬКА.

Полтавська область.

Віктор СТУГНА, журналіст

Улюбленець усієї Одеси, а ще й Києва...

Наставник одеського баскетбольного клубу «БІПА-Мода-СКА», відомий російський тренер Юрій Селіхов одного разу сказав журналістам, що єдиний у команді, до кого не має жодних претензій, — Вадим Пудзирей. І в національній збірній цей гравець — постать помітна. Коли він в ударі, то втримати Пудзирея майже неможливо. Полюбляє він виконувати точні триочкові кидки, дратуючи своєю влучністю суперників та їхніх прихильників. Узагалі, одесит — із таких майстрів, які самотужки здатні вирішити долю поєдинка.

У баскетбол Вадим потрапив швидше випадково. Адже йому більше футбол подобався. Але хлопчина вимахав нівроку, був одним з найвищих на зріст у класі. Тому баскетбольний тренер Валерій Макаров і звернув увагу на хлопчину. А той після кількох перших тренувань не на жарт захопився грою. Головне, що в нього непогано все виходило. А в підсумку — в Одесі з'явився перспективний гравець. Але на високому рівні зіграв у Києві, де йому довелося служити в армії.

У київському СКА Вадим пройшов відмінну школу у авторитетного тренера, у минулому чудового гравця, чемпіона світу 1967 року, Геннадія Чечуро. А грати пощастило поряд з відомими майстрами: Сальниковим, Бережним, Шевченком, Коробковим, Левицьким. Тому так жваво додавав у грі.

Але одного дня він повернувся до рідної Одеси. Покликав його туди президент «БІПА-Моди» Аркадій Табачник. Вони з Пудзиреєм одразу знайшли спільну мову, і їхня співпраця триває ось уже п'ять років.

—Хочеться, щоб мій клуб успішно виступив у національному чемпіонаті, — каже Вадим Пудзирей, — і на європейській арені сказав вагоме слово.

Вважає він, що і збірна України, яка останнім часом радує уболівальників, здатна поборотися за високе місце у фіналі чемпіонату Європи нинішнього літа в Іспанії. От тільки побоюється, чи попаде в склад. А то конкуренція нині в цьому колективі висока. Але одеські баскетбольні фани і їхні київські колеги, які дуже симпатизують Пудзирею, переконані, що збірна без цього гравця не обійдеться аж ніяк.

На знімку: грає Вадим Пудзирей (праворуч).

Фото Миколи БОЧКА.

Іван ОЗЕРЧУК, журналіст

«Оболонь» підтверджує марку

Найсильніші українські футбольні команди готуються до другої частини сезону. Той, хто має кошти, тренується і грає контрольні поєдинки за кордоном. Але і в Україні, незважаючи на сніги й морози, футбольне життя не завмирає. Одним із заходів, який привернув увагу шанувальників гри, став традиційний турнір «Київщина-97».

На старт цього змагання вийшло дванадцять колективів. Несподіванкою для багатьох стала невдала гра у підгрупі «Динамо-2» (Київ), у складі якого виступали гравці основного складу чемпіонського колективу, як-от: Шматоваленко, Кардаш, Гусін. Динамівці поступилися 16-річним футболістам із команди «Борисфен» (Щасливе, Бориспільського району).

У фіналі зійшлися «Оболонь» (Київ) і «Десна» (Чернігів). Підопічні київського тренера Павла Невєрова виявилися сильнішими — 1:0. Переможний гол на 86-й хвилині забив Олег Биченко.

З наступного сезону цей турнір буде включено до єдиного календаря змагань, що проводяться під егідою Федерації футболу України. Називатиметься він «Меморіал Олега Макарова». Це буде чудова пам'ять про видатного воротаря київського «Динамо».

Створено фонд Сергія Щербакова

НЕ ЗАБУЛИ у Донбасі про свого земляка, талановитого футболіста Сергія Щербакова, який мешкає нині у Португалії. В обласному центрі створено благодійний фонд його імені, покликаний допомогти матеріально спортсмену, який проходить нині курс лікування. Засновниками фонду стали головний тренер команди «Шахтар» Валерій Яремченко, батько Сергія — Геннадій Щербаков, а також Володимир Ткачов.

Як відомо, два роки тому Сергій Щербаков — нападаючий лісабонського клубу «Спортінг», а в минулому — гравець «Шахтаря», потрапив в автокатастрофу. З тяжкою травмою хребта він опинився прикутим до ліжка. За цей час наш земляк випробував багато засобів для того, щоб стати на ноги. Остання його надія — операція у Москві у Дикуля. Зараз йому потрібна повторна операція, яка досить дорого коштує. А поки що він живе з братом Андрієм у передмісті португальської столиці. Різноманітні процедури, басейн, масаж - це його щоденні будні. Чи допомагають якось Сергієві господарі його останнього клубу?

—«Спортінг» поки що не виплатив навіть того, що зобов'язаний був заплатити за контрактом, —розповідає батько футболіста. — Тяжба триває до цього часу. Сергій заробляв по 10 тисяч доларів за місяць, але минуло вже два роки і він нічого не одержав. Нині цими питаннями займається адвокат. Однак постійно переносять терміни розгляду справи. Тому синові доводиться весь час шукати якихось джерел заробітку... Нині, щоправда, клуб підшукує місце для бару при клубі - це буде щось на зразок закладу імені Щербакова. І певна частина доходів має надходити на лікування. Вдячні й друзям, вони не забувають про хлопця, як можуть, підтримують його. Часто відвідує його колишній одноклубник Красимір Балаков, який нині грає у бундеслізі. Трапляється, що з Іспанії приїжджає і Боббі Робсон, який свого часу був ініціатором «покупки» донеччанина в лісабонський клуб.

Руку допомоги донецькому «португальцю» простягли і його друзі з «Шахтаря». Так, Дмитро Шутков, Олег Матвєєв, Ігор Леонов та інші футболісти виявили бажання стати членами фонду Щербакова. А керівництво команди допомагає знайти місце під майбутній магазин, у якому фонд торгуватиме продуктами і товарами з Португалії. Буде відкрито ще декілька торговельних і ремонтних точок. Слід зазначити, що всі зароблені гроші, а також членські внески і пожертвування не йдуть на накладні витрати фонду. Їх відразу ж після надходження на розрахунковий рахунок направляють у Ліссабон. Фонд сплачуватиме всі необхідні медичні та страхові рахунки земляка, котрий попав у біду.

Нині у фонді працюють над створенням власної емблеми. Готують тут до випуску й відеокасету, де буде зібрано кращі епізоди матчів, зіграних колишнім гірником за таку недовгу кар'єру. А для тих, хто пам'ятає майстра на полі, виявить бажання допомогти йому в тяжку хвилину життя, повідомляємо рахунок фонду Сергія Щербакова: р/р 140700919 у Донвуглекомбанку м. Донецька, МФО 334895, код ОКПО 24647255.

Від джентльмена чую...

ПІСЛЯ одного з виступів, оговтавшись від сміху, глядачі запитали членів «Клубу одеських джентльменів»:

— Звідки все це у вас береться? Повітря там у вашій Одесі якесь особливе чи що?

— Таки так, в нас особлива одеська атмосфера, ви її відчуваєте в трамваї на «Привозі», у порту й на пляжі, — відповіли джентльмени. — Колись, може, вчені зуміють синтезувати таку атмосферу — і тоді веселих місць стане на землі набагато більше. А поки що Одеса залишається унікальним явищем — і нашою популярністю ми зобов'язані тільки їй.

Так, популярності одеським джентльменам, які починали, згадаймо, командною КВН, не позичати. Ще тоді їхні виступи так іскрилися тонким гумором, неповторним шармом, несподіваною дотепністю, свіжою гостротою! З часом, коли джентльмени почали давати супераншлангові концерти в різних містах, готувати спеціальні програми для телебачення, все те ще більше відточувалося: їхні монологи, скетчі, мініатюри, інтермедії, анекдоти і просто експромти не сплутати ні з чиїми.

Для сьогоднішньої публікації ми вибрали кілька свіжих анекдотів одеських джентльменів.

* * *

— А ви знаєте, джентльмени, де в чому ми все-таки перевершили Захід.

— Що ви маєте на увазі?

— А те, сер, що в нас теж є своя мафія, з якою, думаю, не може конкурувати навіть італійська.

— Звідки така впевненість, сер?

— У італійської мафії немає партійного керівництва.

* * *

— А я хочу дещо сказати про нашу екологію. Пам'ятаєте, у нас торік відкриття курортного сезону збіглося із закриттям купального?

— Що робити, сер, мене це також дуже турбує.

— А ось мене — ні. Завбачливі люди викупалися ще позаминулого сезону.

* * *

— Не паплюжте нашу країну, сер. Є ж у нас і хороше. Торік, скажімо, в Україні зрубали на 200 тисяч ялинок більше, ніж звичайно.

— Щоб радісно зустріти Новий рік і Різдво!

— Ні, щоб зігрітися.

— Випили на 200 тисяч літрів горілки більше, ніж звичайно.

— Щоб радісно зустріти Новий рік і Різдво!

— Ні, щоб зігрітися.

— Заборгували Росії на 200 мільйонів доларів більше.

— Щоб зігрітися?

— Ні, щоб москалі не так радісно зустрічали Новий рік і Різдво!

* * *

— Ви звернули увагу, джентльмени, що лідер ЛДПР Жириновський у своїх публічних виступах постійно використовує ненормативну лексику, простіше кажучи, — вживає матюки?

— Що ви дивуєтеся? В Росії вважають, що така поведінка значно підвищує рейтинг політиків серед виборців.

— Даруйте, сер, але Жириновський лається навіть при жінках!

— А, по-вашому, жінки в Росії — це вже не виборці?..

* * *

Емігрував мешканець російської Крайньої Півночі до Америки, в Каліфорнію. Через місяць телефонує додому.

— Ну, як тобі там? — питають.

— Погано, однако. Цілий місяць у холодильнику просидів.

— Що, спека замучила?

— Та ні. Ностальгія, однако.

* * *

Підходить якось Штірліц до Мюллера й каже:

— Послухайте, групенфюрер. Що ви все на роботі та на роботі? Давайте у вихідні до мене: лазню напалимо, російської горілки вип'ємо, огірочками малосольними закусимо. Га?

— Я вас знаю, дружище. Це ви, поки тверезий, такий добрий, а як нап'єтеся, так одразу: «Фашистська морда! Фашистська морда!»

* * *

Тривожний нічний дзвінок до лікарні «Швидкої допомоги»:

— Дівчино, я ось тут з корешами випивав і в нас трапилася біда.

— Яка?

— Сашко штопор проковтнув.

— Штопор? Негайно висилаємо машину, хай потерпить.

— Та вже потерпимо. Хоча й непросто це...

Через хвилину — знову дзвінок:

— Дівчино, не треба вже машини.

— Що, обійшлося? Витягли штопор?

— Ні. Нам штопор уже не потрібний. Ми виделкою пляшки відкриваємо.

Записав **Георгій ВОРОТНЮК.**
Одеса.

Професіональний підхід

—Різати кабана покличемо мого племінника! — каже чоловік дружині.

—А хіба він різник?

—Ні, але як студент проходить практику в хірургічному відділенні нашої лікарні. Отож, кабан довго мучитися не буде...

Сором та й годі

Злодій заліз до квартири, але що вкрасти, так і не знайшов. Дочекався господаря.

—Як не соромно так жити! — почав він соромити господаря. — Сама тільки література про перебудову та реформи. А вкрасти нічого!

Зайва порада

Умер чоловік, який за життя любив добряче випити. Несуть його на цвинтар.

—Треба б пляшку горілки на могилу поставити, —голосом, дуже схожим на голос покійного, каже хтось із натовпу.

—Лежи вже! — відгукнулася дружина покійника. —Сама знаю, що робити!

З метою перевірки

—Тату, а чого це кури від півня тікають? —запитує малюк у батька.

—Як тобі сказати, синку, — замислився той. —Кури тікають, мабуть, щоб перевірити, чи серйозні у півня наміри. Жіноча натура, синку, дуже складна річ!...

З натури

Ким бути

—Ким ти хочеш бути, коли виростеш? — запитує один малюк іншого.

—Комерсантом! — випалив той. — Вони зараз добре живуть — у них завжди все є!...

—А я тоді буду податковим інспектором! І ще краще житиму, у мене всього ще більше буде!...

—Тю, дрібнота, — втрутився в розмову третій малюк.— От я буду прокурором і ви всі мене боятиметесь!..

Записав **Микола СКВОРЦОВ.**
Шостка Сумської області.

Добра була школа

Старих у нас розвелося
Просто до холери.
Куди тільки не поглянеш
Скрізь пенсіонери.
Від них користі немає.
А пенсію просять.
Та ще й пільги подавай тим,
Що медалі носять...
У верхах сидять-мудрують:
Що ж його робити?
Яку пенсію їм дати,
Щоб не могли жити?
Голоснули за маленьку,
Сидять і чекають.
Та ворушаться старенькі,
Ніяк не вмирають!
Тоді зробимо інакше —
Зріжем половину.
Стогнуть-крекчуть ветерани,
Та все'дно не гинуть!
А що, коли отих пенсій
Зовсім не давати?
Може, хоч тоді дружненько
Почнуть вимирати?
Десь застряли грошенята,
Нема вже відколи...
Та живі, живі старенькі!
Що то значить — школа!..

Олена ЧЕЛЯДА.
Київ.

НЕХАЙ І ТАК...

—Дозвольте відрекомендуватися: старший інспектор податкової інспекції Сергій Петрович Фукусов, ось посвідчення!

—Дуже приємно, а я — Федір Іванович Сидорчук.

—Порушуєте, громадянине Сидорчук, податкове законодавство!

—Невже?

—Ви в мене щойно купили куртку.

—Ну то й що?

—А податок не заплатили!

—Який податок?

—Ви, громадянине Сидорчук, дурником не прикидайтеся. І хочу вас попередити, що незнання законів аж ніяк не звільняє від відповідальності. Отож, цю дуже гарну, майже нову, зі шкіряними латками куртку я вам продав на 20 відсотків дешевше, ніж намірявся. Тобто, ви на мені нажилися і поклали собі до кишені майже 25 доларів. А податок на прибуток хто буде сплачувати?

—Пане інспекторе, а скільки мені потрібно заплатити?

—Тепер уже пізно, ваша справа — труба. За несплату податку вам тепер потрібно платити штраф у десятикратному розмірі. Гроші є?

—Звідкіля? Я ж вам усі за куртку віддав!..

—Якщо немає грошей, — будете відповідати перед законом у суді. Я думаю, років 5—10 виправних робіт з конфіскацією майна ви отримаєте, а то й більше...

—Ой, пане інспекторе, рідненький, а може, можна щось зробити, я більше не буду, слово честі, зробіть що-небудь, у мене ж сім'я, троє діточок!..

—Ну що тут можна зробити?! Гаразд, як виняток я не буду складати акт. Бог із вами, давайте назад куртку і більше закони не порушуйте!

—Щиро дякую, пане інспекторе, я можу бігти?

—Біжіть!

Олександр ПЕРЛЮК.
Кіровоград.

Мал. **Олека ГУЦОЛА.**

Іронізми

- Нині, судячи з усього, найпоширеніший напрям пошукової роботи — шукати крайнього.
- Подеколи правда-матка в чиїхось устах мало чим відрізняється від звичайнісінького мату.
- Буває й так, що маси, спокушені якимись сумнівними ідеями-закликами, все ж добровільно, охоче і повністю віддаються їм. Однак, у кінцевому підсумку, потерпілим виявляється здоровий глузд.
- Що не кажіть, соціальна справедливість у нас була завжди: одним встановлювали за життя пам'ятники, іншим — прожитковий мінімум.
- Можна все життя ходити у начищених черевиках, але залишити після себе чимало брудних слідів.
- Високе і земне — поряд: хтось б'ється над сенсом життя, а хтось, отам, за стіною, б'є посуд.

Владислав КОНОНЕНКО.
Херсон.

Зооафоризми

Якщо Вівці цілі і Вовки ситі, то ви потрапили в зоопарк.

Зробили з Мухи Слона? Годуйте!

Не від хорошого життя у Верблюда два горби.

Більшість білих Ворон — фарбовані.

Для курки все меню — просо.

Був би Соловей, а Віслюки знайдуться.

У гонитві за пальмою першості можна стати мавпою.

Сльози Крокодила особливо помітні на обличчях невдах у боротьбі за портфелі.

Курчат лічать навесні — в інкубаторі.

Сам — ні бе ні ме, ні ку-ку-рі-ку, а оцінює спів Солов'я.

Слово не Горобець — його в Червону книгу не занесеш.

Солов'я годували байками, а ось Горобця залишили навіть без духовних харчів.

Володимир ПОЛІЩУК.

Почуте

Відверте зізнання

—Не люблю на ринок ходити.

—Чому?

—Там або тебе хтось обдурить, або ти когось.

Скажи мені...

—Скажи мені, хто твій друг, і я скажу, хто ти.

—Мій друг — Президент! Ну, хто я?

—Брехун.

Довголіття

—Чи отримуєте ви пенсію?

—Та як вам сказати? До війни таким, як я, не давали. А після війни, здається, у п'ятдесят шостому, почали давати. А тепер знову не дають...

Середньомісячна зарплата

—Яка ваша середньомісячна зарплата?

—Раніше отримував 120 рублями, пізніше — 700 купонами, потім — 5 млн. карбованцями. А гривнями... не знаю. Бо жодного разу за п'ять місяців не отримав.

Буває...

—За що ти покохала свого чоловіка?

—Не знаю.

—Як так? Покохала і не знаєш за що? Це смішно!

—А ти за що?

—Ні за що.

Зібрав **Олександр МАКСИМОВСЬКИЙ.**
Харків.

Гороскоп універсальний

ОВНИ. Можливий новий погляд на проблему нових воріт.

ТІЛЬЦІ. Багато хто, нарешті, дізнається, куди Макар телят не ганяв. Ті, хто цього уникне, будуть у захваті...

БЛИЗНЮКІВ (декого) очікує сюрприз із Сіаму.

РАКИ заднім числом дізнаються про прямий шлях до успіху.

У ЛЕВІВ левова частка піде котові під хвіст.

ДІВИ. У деяких після невинних розваг удома виникнуть прогалини в пам'яті.

ВАГИ. Більшість буде схильна до дозвілля з чашею.

На СКОРПІОНІВ очікують слабкі укуси конкурентів.

У СТРІЛЬЦІВ знову виникне невтримне бажання «стрельнути» сигаретку.

КОЗЕРОГАМ після відрядження двері власного будинку можуть здатися занизькими.

У ВОДОЛІЇВ (деяких) великий ризик погоріти, розбавляючи водою пиво. Втім, чимало води спливе, аж поки водолія виведуть на чисту воду. Водоліям-ораторам рекомендовано виголошувати лише запальні промови.

РИБИ. В сітях інтриг дехто піймається на гачок. Щоб утриматися на плаву, дамам доведеться покрутити хвостом, шахраям — залягти на дно, бізнесменам — до дна вичерпати свої можливості.

Склав **Володимир ШЕСТАКОВ.**

Інформація про випуск акцій

Закритого акціонерного товариства інвестиційна компанія

«НАФТАЕНЕРГО ІНВЕСТ»

1. Характеристика емітента

Закрите акціонерне товариство інвестиційна компанія «Нафтаенерго Інвест» засновано 22 березня 1995 р. протокол № 1, та зареєстровано виконавчим комітетом Печерської районної ради народних депутатів м. Києва 21.04.95 р., свідоцтво № 23386516.

Місцерозташування компанії: м. Київ, вул. М. Коцюбинського, 4-Б.

Засновниками інвестиційної компанії «Нафтаенерго Інвест» є товариство з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Інвелл Україна», яке володіє 2 101 871 (два мільйони сто одна тисяча вісімсот сімдесят одна) акцією на суму 10 509 355 (десять мільйонів п'ятсот дев'ять тисяч триста п'ятдесят п'ять) грн., що становить 99,95 відсотка статутного фонду товариства, і товариство з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Нафтаенерго», яке володіє 1 029 (одна тисяча двадцять дев'ять) акціями на суму 5 145 (п'ять тисяч сто сорок п'ять) грн., що становить 0,05 відсотка статутного фонду товариства.

Метою діяльності компанії є сприяння і участь у розвитку ринку цінних паперів та інвестицій в Україні, одержання прибутку, в тому числі в іноземній валюті, шляхом ефективного здійснення операцій з цінними паперами та інвестиціями, надання висококваліфікованих і різноманітних послуг, пов'язаних з випуском, обігом цінних паперів, розміщенням вільних коштів клієнтів на найбільш вигідних для них умовах.

Предметом діяльності товариства є:

здійснення комерційної діяльності на ринку цінних паперів;

здійснення комісійної діяльності на ринку цінних паперів;

діяльність з випуску цінних паперів;

здійснення посередницької діяльності з приватизаційними паперами;

надання консультаційних та експертних послуг з питань інвестування, приватизації, акціонування, інвестиційної та фінансової стратегії юридичним і фізичним особам в Україні та за кордоном.

Статутний фонд товариства становить 10 514 500 (десять мільйонів п'ятсот чотирнадцять тисяч п'ятсот) гривень, який розподіляється на 2 102 900 (два мільйони сто дві тисячі дев'ятсот) акцій номінальною вартістю 5 (п'ять) гривень, сплачено сповна за рахунок грошових внесків учасників. Усі акції товариства є іменними і підлягають реєстрації у книзі реєстрації акцій товариства.

Чисельність персоналу компанії на 31.12.1996 р. становила 132 особи.

Вищим органом управління компанії є загальні збори акціонерів.

Президент компанії — Ружицький Вадим Петрович. Освіта — вища, юрист. Працює в «Нафтаенерго Інвест» з березня 1995 р. До роботи в компанії працював генеральним директором АТ «Укрінвестпроект». Загальний виробничий стаж — 9 років.

Головний бухгалтер — Архангородська Вікторія Вікторівна. Освіта вища, економіст. Працює в «Нафтаенерго Івест» з березня 1995 р. До роботи в компанії працювала гол. бухгалтером в Лівобережній філії АКБ «ІНКО». Загальний виробничий стаж — 10 років.

Контрольний орган: аудиторська фірма «Аудит-консалтинг», м. Київ, вул. Вавілових, 9, ліцензія № 000706 Аудиторської палати України від 06.06.1996 р.

Баланс ЗАТ ІК «Нафтаенерго Інвест» на 01 січня 1997 р. (грн.)

Актив	
1. Основні засоби та інші позаоборотні активи	23547254.68
Основні засоби	103275.87
Нематеріальні активи	1772.01
Довгострокові фінансові вкладення	23442206.80
2. Запаси і витрати	15263.89
3. Грошові кошти та інші активи:	
Розрахунки з дебіторами	26947841.87
Розрахунковий рахунок	10559.92
Інші грошові кошти	4744687.50
Всього	31704004.76
Баланс	55266523.33
Пасив	
1. Джерела власних коштів та прирівняних до них коштів:	
Статутний фонд	10514500.00
Фінансування	38290897.37
Розрахунки з учасниками	6442569.00
Всього	55260474.39
2. Розрахунки та інші пасиви	
Всього	6048.94
Баланс	55266523.33

Звіт про фінансові результати та їх використання з 1 січня 1996 р. по 1 січня 1997 р.

1. Фінансові результати

Найменування показника	Прибуток	Збитки
Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	441957.18	—
Затрати на виробництво реалізованої продукції (робіт, послуг)	—	510986.30
Доходи і витрати від позареалізаційн. операцій	871864.57	790327.43
Всього прибутків і збитків	1313821.75	1301313.73
Балансовий прибуток або збиток	12508.02	—

II. Використання прибутку

Платежі до бюджету —

Використано на виробничий розвиток —

III. Платежі до бюджету

Найменування показника	Належить по розрахунку	Фактично внесено
Фонд ліквід. наслідків чорноб. катастрофи	7882.83	7407.76
Прибутковий податок з громадян	3916.29	3736.60
Податок на добавлену вартість	105.60	105.60
Місцеві податки і збори комунал. платежі	3364.44	3364.44

Звіт про фінансову діяльність:

Економічна оцінка фінансової надійності та платоспроможності проведена згідно з даними фінансової звітності за станом на 1.01.97 р.

Показники (коефіцієнти)	факт	норматив
1. Ліквідність та платоспроможність		
1.1. Загальний коефіцієнт покриття	5.0	2,0—2,5
1.2. Проміжний коефіцієнт покриття	4.9	0,7—0,8
1.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,73	0,2—0,3
1.4. Показник загальної платоспроможності — всі реальні активи фінансуються за рахунок власних коштів.		
2. Фінансова надійність.		
2.1. Коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів	0,13	0,3—0,4
2.2. Коефіцієнт фінансової незалежності	1,0	0,8—1,5
2.3. Коефіцієнт маневреності власних коштів	0,5	0,5—0,7

2.4. Коефіцієнт реальної вартості основних та обігових коштів у майні підприємства 0,6 0,6—0,7

2. Опис ділової діяльності

Свою діяльність компанія здійснює через розгалужену мережу відділень, яка охоплює усі регіони України. Компанія має дозвіл за № 637 від 5 квітня 1995 р. на здійснення діяльності з випуску й обігу цінних паперів. 7 липня 1995 р. Фондом держмайна України їй надано дозвіл № 162 на здійснення комерційної діяльності з приватизаційними паперами.

За час діяльності компанії здійснено інвестиції в такі галузі економіки України: нафтогазова, харчова, машинобудування, целюлозно-паперова, коксохімічна та хімічна, готельне господарство.

3. Дані про емісії цінних паперів

Загальні збори акціонерів компанії (протокол № 1 від 10 січня 1997 р.) прийняли рішення про перетворення ЗАТ ІК «Нафтаенерго Інвест» на відкрите акціонерне товариство зі статутним фондом 10 514 500 грн. (десять мільйонів п'ятсот чотирнадцять тисяч п'ятсот) гривень.

Акції випускаються серією А-3, порядкові номери 0000001—2102900.

Плановий обсяг емісії — 10 514 500 грн.

Загальна сума емісії, кількість і номінальна вартість: кількість акцій — 2 102 900 шт. на загальну суму 10 514 500 грн.

Номінальна вартість акцій — 5 грн.

Акції випускають у дематеріалізованій формі як записи на рахунках у системі електронного обігу.

Права власників привілейованих акцій

Привілейованих акцій товариство не випускає.

Передплатниками акцій цього випуску можуть бути юридичні та фізичні особи — резиденти України.

Можливе перевищення оголошеної суми емісії.

У разі якщо передплата акцій перевищує розмір статутного фонду, засновники можуть відхиляти зайву передплату. Відмова у передплаті проводиться згідно з переліком передплатників з кінця переліку. У разі якщо засновники не відхиляють зайву передплату, рішення про прийняття чи відмову зайвої передплати приймають установчі збори. У разі відмови засновниками або установчими зборами зайвої передплати внесені суми повертаються протягом 30 днів.

Фінансові ресурси, одержані внаслідок емісії акцій, будуть використані для формування статутного фонду та збільшення активних операцій компанії, вкладання у найефективніші фінансові проекти, в тому числі довгострокові, інвестування у високоліквідні та надійні цінні папери.

Строк продажу акцій третього випуску встановлюється з 26 лютого 1997 року по 27 лютого 1997 року. Акції реалізуються за ринковим курсом. Власникам акцій попередніх випусків надається право першочергового придбання акцій третьої емісії за номінальною вартістю.

Акції засновників обмінюються на нові акції за номінальною вартістю.

ТОВ «Інвелл Україна» отримує 2 101 871 акцію на суму 10 509 355 грн., а ТОВ «Нафтаенерго» отримує 1 029 акцій на суму 5 145 грн.

Акції оплачуються грошовими коштами або шляхом передання майна чи прав на майно, або обміном на цінні папери інших емітентів. Кількість акцій, яку може придбати одна особа, не обмежується. Після повної сплати вартості акцій покупцеві видається договір купівлі-продажу, в якому зазначено загальну суму та кількість придбаних акцій, засвідчений підписами та печаткою компанії.

Здійснення операцій і депонування операцій з акціями здійснює товариство, якщо кількість акціонерів не перевищує 500 осіб. Ведення реєстру власників акцій проводиться банком, в якому обслуговується компанія, шляхом відкриття рахунку-депо покупцям акцій на підставі укладеного договору купівлі-продажу акцій, якщо кількість акціонерів не перевищує 500 осіб.

Власники акцій мають право отримувати дивіденди та вільно продавати, дарувати і заповідати належні їм акції. Відчуження акцій реєструє товариство або незалежний реєстратор, якщо кількість акціонерів перевищує 500 осіб, на підставі надання новим власником документа, що засвідчує перехід права власності.

Акціонери мають право брати участь в управлінні компанією особисто або через своїх повноважних представників. Право голосу на загальних зборах акціонерів надає пакет акцій в кількості 500 (п'ятсот) штук.

Рішення про сплату дивідендів приймають чергові загальні збори акціонерів, які визначають і розмір дивідендів, виходячи з результатів діяльності компанії за минулий рік. Виплату дивідендів за акціями здійснюють раз на рік після зборів акціонерів за адресою: м. Київ, вул. Коцюбинського, 4-б, або перераховують на рахунки, вказані власником акцій. Не виплачені суми дивідендів депонуються на рахунку компанії.

Збори акціонерів можуть прийняти рішення про виплату дивідендів через банківську установу.

Про строки і порядок виплати дивідендів акціонерам повідомляють через засоби масової інформації.

Кількість акцій у власності керівництва компанії:

У власності керівництва компанії акцій немає.

Інвестиційною компанією «Нафтаенерго Інвест» передбачено систему пільг для акціонерів:

1. Обслуговування клієнтів-акціонерів на ринку цінних паперів за пільговими тарифами.
2. Підготовка проектів емісії та розміщення цінних паперів підприємства-акціонера на пільгових умовах.
3. Управління цінними паперами та фінансовими активами акціонерів на пільгових умовах.
4. Першочергове надання консалтингових послуг.

4. Результати попередніх випусків цінних паперів

Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів:

Закрите акціонерне товариство «Нафтаенерго Інвест» випустило 102900 (сто дві тисячі дев'ятсот) простих іменних акцій номінальною вартістю 500 000 (п'ятсот тисяч) карбованців на загальну суму 51 450 000 000 (п'ятдесят один мільярд чотириста п'ятдесят мільйонів) карбованців. Випуск зареєстровано Міністерством фінансів України 17 травня 1995 року, свідоцтво про реєстрацію № 191/1/95. Акції розподілено між засновниками компанії та сплачені ними повністю.

Закрите акціонерне товариство «Нафтаенерго Інвест» випустило 2 000 000 (два мільйони) простих іменних акцій номінальною вартістю 500 000 (п'ятсот тисяч) карбованців на загальну суму 1 000 000 000 000 (один трильйон) карбованців. Випуск зареєстровано Міністерством фінансів України 4 березня 1996 року, свідоцтво про реєстрацію № 126/1/96. Акції розподілені між засновниками компанії та сплачені ними повністю.

Сума випуску інвестиційних сертифікатів — 771 750 000 000 (сімсот сімдесят один мільярд сімсот п'ятдесят мільйонів) карбованців. Вид інвестиційних сертифікатів — іменні. Інвестиційні сертифікати випущено у безготівковій формі. Кількість — 1 543 500 штук. Номінальна вартість — 500 000 (п'ятсот тисяч) карбованців. Випуск зареєстровано Міністерством фінансів України 5 червня 1995 року, свідоцтво про реєстрацію № 206/3/95.

Сума випуску інвестиційних сертифікатів — 15 000 000 000 000 (п'ятнадцять трильйонів) карбованців. Вид інвестиційних сертифікатів на пред'явника — на суму 1 000 000 000 000 (один трильйон) карбованців — 2 000 000 шт.; іменні — на суму 14 000 000 000 000 (чотирнадцять трильйонів) карбованців — 28 000 000 штук. Інвестиційні сертифікати випущено у безготівковій формі. Кількість — 30 000 000 штук. Номінальна вартість — 500 000 (п'ятсот тисяч) карбованців. Випуск зареєстровано Міністерством фінансів України 14 березня 1996 року, свідоцтво про реєстрацію № 38/3/96.

5. Організація розміщення акцій

Розміщення акцій «Нафтаенерго Інвест» здійснюється у строки, встановлені законодавством, після публікації інформації про випуск акцій у відповідних виданнях. Розміщення акцій товариства здійснюється за адресами:

м. Київ, вул. М. Коцюбинського, 4-б;
м. Дніпропетровськ, вул. К. Маркса, 93, к. 440;
м. Житомир, вул. Пушкіна, 27, к.21;
м. Івано-Франківськ, вул. Грушевського, 19, к.22;
м. Луцьк, вул. Суворова, 5;
м. Львів, вул. Фредра, 1, Палац шахів;
м. Миколаїв, вул. Фалеєвська, 22;
м. Одеса, вул. Пастера, 25;
м. Полтава, вул. Жовтнева, 18;
м. Рівне, вул. Соборна, 192, к. 3;
м. Тернопіль, вул. Російська, 17, корп. А;
м. Ужгород, вул. Грушевського, 78/2а;
м. Херсон, вул. Суворова, 1-а;
м. Хмельницький, вул. Соборна, 29, к.55, 52;
м. Черкаси, вул. Б. Вишневецького, 38;
м. Чернігів, пр. Жовтневої революції, 95, к. 9;
м. Чернівці, вул. Олександра Доброго, 13.

Грошові кошти за акції покупці перераховують на р/р товариства 11467306 у КРУ КБ «Приватбанк», МФО 321842.

Запланований курс: акції продаються протягом першого місяця за номінальною вартістю, у подальшому —виходячи з попиту на них. Акції запропоновані для відкритого продажу з наступним вільним обігом.

6. Чинники ризику

Приймаючи рішення про купівлю акцій «Нафтаенерго Інвест», треба враховувати такі чинники ризику:

недосконалість законодавства у сфері економічної діяльності;

можливість зміни податкової політики;

неефективність заходів у сфері приватизації та проведення економічної реформи.

Інформація про другий випуск акцій
акціонерного комерційного банку «МТ-Банк»

Характеристика емітента

Повна назва емітента: акціонерний комерційний банк «МТ-Банк».

Банк зареєстровано Національним банком України 6 грудня 1996 року, реєстраційний номер 77, у формі відкритого акціонерного товариства акціонерний комерційний банк «МТ-Банк».

Місце розташування банку: Україна, 315300, м. Кременчук Полтавської обл., вул. Бутиріна, 59. Телефони: 2-00-18, 2-02-67, 2-90-73.

Предметом діяльності банку є виконання банківських операцій, перелік яких установлено ст.3 Закону України "Про банки та банківську діяльність».

Баланс за 1996 фінансовий рік

АКТИВ	в млн. крб.	в грн.
Стаття балансу	01.01.96	01.01.97
1. Каса, кореспондентський рахунок в НБУ	17019	10321984
2. Кореспондентські рахунки в інших банках	—	9555597
3. Надані кредити	11675	6220631
4. Кредити, надані іншим банкам	5821	5761200
5. Основні фонди банку	2961	159305
6. Дебітори банку	207	61240
7. Інші активи	7905	3081854
8. Всього	45588	35161811

ПАСИВ		
Стаття балансу	01.01.96	01.01.97
1. Статутний фонд	8425	8000000
2. Резервний фонд	781	72794
3. Інші фонди	3002	346332
4. Кореспондентські рахунки інших банків	—	661150
5. Кошти клієнтів (в. т. ч. вклади населення)	22492	10373044
6. Кредитори банку	825	1336467
7. Інші пасиви	3084	12184102
8. Прибуток	6979	2187922
9. Всього	45588	35161811

За 1996 рік АКБ «МТ-Банк» отримано доходів 3 727 466 грн. Витрати банку становили 1 539 544 грн. Балансовий прибуток становить 2 187 922 грн. Перераховано податків до бюджету 656 377 грн. Чистий прибуток банку — 1 522 235 грн. Фонди банку на 1.01.1997 року становлять 8 419 126 грн., у т. ч. статутний фонд — 8 000 000 грн.

Фінансовий стан АКБ «МТ-Банк» є достатньо стійким, має потенціал до розширення залучених коштів, про що свідчить ряд показників, затверджених аудиторською фірмою «Баланс» (ліцензія АБ № 000061 від 24.03.1994 р.), згідно з проведеним аналізом фінансового стану на 01.01.1997 р.

Протягом 1996 р. АКБ «МТ-Банк» працював прибутково. Структура активів банку виважена; частка активів, що не дають доходу, в загальному підсумку балансу невисока. Частка дебіторської заборгованості у сукупних активах банку також незначна. Імобілізації залучених коштів за капітальні витрати банку, простроченої заборгованості за позиками у складі кредитного портфеля банку станом на 01.01.1997 р. немає. Ліквідність банку відповідає загальноприйнятим вимогам до банків. Платоспроможність банку велика. Банк має невикористаний ліміт залучення додаткових депозитних ресурсів.

Баланс за IV квартал 1996 р.

АКТИВ	в млн. крб.	в грн.
Стаття балансу	01.10.96	01.01.97
1. Каса, кореспондентський рахунок в НБУ	17019	10321984
2. Кореспондентські рахунки в інших банках	—	9555597
3. Надані кредити	11675	6220631
4. Кредити, надані іншим банкам	5821	5761200
5. Основні фонди банку	2961	159305
6. Дебітори банку	207	61240
7. Інші активи	7905	3081854
8. Всього	45588	35161811

ПАСИВ		
Стаття балансу	01.10.96	01.01.97
1. Статутний фонд	8425	8000000
2. Резервний фонд	781	72794
3. Інші фонди	3002	346332
4. Кореспондентські рахунки інших банків	—	661150
5. Кошти клієнтів (в т. ч. вклади населення)	22492	10373044
6. Кредитори банку	825	1336467
7. Інші пасиви	3084	12184102
8. Прибуток	6979	2187922
9. Всього	45588	35161811

Зареєстрований та сплачений статутний фонд банку на день прийняття рішення про випуск акцій становив 8 000 000 гривень.

Кількість службовців банку станом на 1 лютого 1997 року становила 93 особи.

Керівні посадові особи банку:

голова ради банку — Василенко С. К., освіта вища технічна, стаж роботи за фахом 32 роки;

голова правління банку — Державець І. М., освіта вища економічна, стаж роботи за фахом 14 років;

головний бухгалтер банку — Сороколат А. М., освіта вища економічна, стаж роботи за фахом 13 років.

Опис ділової активності емітента

Предметом діяльності банку є виконання банківських операцій, перелік яких установлено ст.3 Закону України "Про банки та банківську діяльність" та отриманою ліцензією Національного банку України № 142 від 26.12.1996 р., в тому числі:

— залучення і розміщення грошових вкладів та кредитів; — ведення рахунків, здійснення розрахунків, касове обслуговування;

— випуск платіжних документів і цінних паперів, операції з ними;

— видача зобов'язань за третіх осіб, що передбачають їх виконання у грошовій формі;

— придбання за власні кошти засобів виробництва для передачі їх в оренду (лізинг);

— придбання права вимоги з поставки товарів і надання послуг, прийняття ризику виконання таких вимог та їх інкасації (факторинг);

— відповідно до встановлених правил здійснення операцій з іноземною валютою в Україні та поза її межами;

— надання консультаційних послуг.

Аудиторською фірмою «Баланс» (ліцензія АБ № 000061 від 24.03.1994 р.), згідно з проведеним аналізом ділової активності станом на 01.01.1997 р., затверджується, що діяльність банку є такою, що відповідає вимогам чинного законодавства України, зокрема Закону України "Про банки та банківську діяльність", та нормативним актам Національного банку України.

Дані про емісію цінних паперів

Відповідно до рішення загальних зборів учасників (протокол від 16 грудня 1996 року, № 2) здійснюється випуск акцій на загальну суму 7 100 000 (сім мільйонів сто тисяч) гривень, що є другою емісією для банку і має за мету доведення обсягу статутного фонду банку до 15 100 000 (п'ятнадцять мільйонів сто тисяч) гривень.

Фінансові ресурси, залучені від емісії, буде використано для розширення можливостей банку в наданні банківських послуг відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів Національного банку України, для зростання масштабів діяльності банку з метою захисту інтересів акціонерів, клієнтів та вкладників банку.

Характеристика акцій, що випускаються: прості іменні акції кількістю 710 000 одиниць номінальною вартістю 10 гривень кожна акція, серія II №№ з 000001 по 710000, номінальна вартість другої емісії становить 7 100 000 грн.

Акції випускаються у паперовій формі. Акціонерові видають сертифікат на загальну кількість належних йому акцій.

Акції розповсюджуються шляхом відкритої передплати. Повідомлення про випуск акцій публікується у встановленому законодавством порядку. Передплата оформляється за місцем розташування банку.

Передплата триває з 28 лютого 1997 р. по 28 серпня 1997 р. Акціонери банку мають переважне право на придбання акцій, що випускаються. Плановано розмістити акції за номінальною вартістю. У разі дострокового досягнення запланованого обсягу емісії передплату може бути достроково припинено рішенням установчих зборів. Якщо протягом строку передплати не вдалося покрити передплатою 60 відсотків акцій, передплата вважається такою, що не відбулася, а особам, що передплатили акції, протягом 30 днів повертають внесені ними кошти.

Якщо передплата акцій перевищуватиме розмір заявленого статутного фонду, установчі збори можуть затвердити чи відхилити заяву у передплаті.

Відмова у передплаті проводиться згідно з переліком передплатників з кінця переліку.

Особи, що бажають придбати акції 2-ї емісії, повинні оплатити 30 відсотків їх вартості, залишок вартості акцій сплачується не пізніше року з дня реєстрації змін до статуту банку.

Внаслідок першої емісії акцій АКБ «МТ-Банк» (свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 251/1/96 видане 18.12. 1996 р. Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку) номінальною вартістю 8 000 000 (вісім мільйонів) грн., випущено 800 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 10 гривень кожна, акції повністю сплачено, у тому числі у власності керівних працівників є 1 267 акцій.

Акціонери банку мають право:

— на одержання частини прибутку у вигляді дивідендів, на участь у розподілі майна в разі ліквідації банку, на участь в управлінні банком особисто чи через своїх представників;

— на вихід із складу акціонерів;

— на отримання інформації про поточну діяльність банку.

Збори акціонерів правомочні, якщо в них беруть участь акціонери, що мають більш як 60 відсотків голосів. Одна акція— один голос.

Прибуток, який залишився після формування фондів, розподіляють як дивіденди пропорційно до кількості акцій. Розмір дивідендів на одну акцію банку визначають збори акціонерів. Виплата дивідендів відбувається за результатами господарської діяльності за рік шляхом перерахування коштів на вказані акціонерами рахунки або через касу банку.

Чинники ризику

Чинниками ризику є:

— непослідовність урядових рішень щодо діяльності комерційних банків;

— зміни податкової політики щодо підвищення рівня оподаткування комерційних банків;

— непослідовність і неефективність заходів економічної реформи;

— загострення проблеми платоспроможності підприємств.

Хочете — вірте, хочете — ні

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

Під наголосом плагіат не сховати...

ОТАК відразу й не збагнеш, сприймати всерйоз чи з посмішкою активну діяльність засновника і глави священної конфесії Богині Бетвіктонни, Вселенського бетвіктонарха Симеона, як називає себе дніпропетровець Семен Вікторов. То він поширив гнівне послання народному депутатові України Наталії Вітренко, то вразив ідеєю школи дипломованих порядних дівчат-наречених...

А нещодавно його святість Симеон оприлюднив ледве не сенсаційні претензії, нібито подані ним письмово відомій на весь світ американській фірмі «Істмен Кодак компані». Ще в 1888 році, мовляв, засновник фірми Джордж Істмен запатентував слово «Кодак» — з наголосом на «о» — як таке, що буцімто тоді не було відоме в жодній мові. То Семен Вікторов тепер стверджує, що Дж. Істмен вчинив «нечуваний плагіат». Адже Кодак — з наголосом, правда, на «а» —це фортеця на Дніпрі, котру було споруджено і нанесено на карти ще 1635 року. За свідченням авторитетних істориків, вона, зрештою, послужила тут зародженню згодом міста — сучасного Дніпропетровська. Отож американська фірма — із «запозиченою» чи й «украденою» назвою — уже понад сто літ ніби незаконно отримує прибутки в розмірі багатьох мільйонів доларів, використовуючи й українське слово «Кодак». Отець Симеон вимагає від фірми бодай «негайно зняти зі своєї назви це слово», інакше він вимушений буде звернутися до суду із грізним позовом, щоб на користь Україні, і передусім міста Дніпропетровська, відсудити шалені гроші. Набереться, може, й не менше, ніж за закладене в англійський банк золото Полуботка...

Тим часом він знову повідомив у місцевих засобах масової інформації про чергову свою затію. Про те, що приступив нарешті до значної серйознішої справи — створення пенсійної партії України.

Тобто партії пенсіонерів. Кажуть-бо, що, за статистикою, їх майже третина від усього населення. Та, за задумом Вікторова, вони мають забути свої ліві уподобання і припинити «тягнути нас назад» — краще, коли зосередяться на власних проблемах. Отож партія «приречена» на масовість. Приверне увагу не лише «діючих», а й потенційних пенсіонерів, адже першим пунктом її програми значитиметься зниження на п'ять років пенсійного віку для чоловіків і жінок.

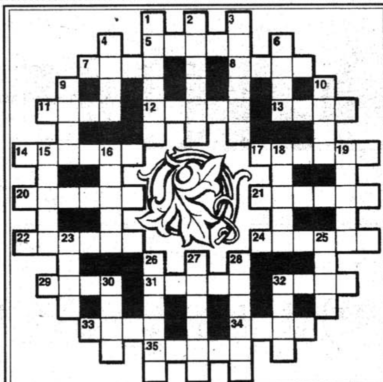
Отже, партія становитиме неабияку суспільну силу, з чим рахуватимуться всі, хто готується до наступних виборних баталій. Адже займатиметься пенсійна партія, заявляє Семен Вікторов, дуже конкретною й необхідною роботою. Буде відкрито три департаменти. Перший —хлібний. Це — щоб забезпечувати окрадених і незахищених пенсіонерів найпотрібнішими харчовими продуктами за пільговими цінами. Причому аж по два буханці хліба на день кожен пенсіонер отримуватиме навіть безплатно, щоб «і собі вистачило, і лишки міг продати та заробити кілька копійок додатково до пенсії».

Другий департамент — фармацевтичний. Йдеться про пільгове та й про можливе безоплатне забезпечення літніх людей ліками.

Передбачено відкрити й похоронний департамент, який надаватиме фінансову допомогу рідним померлих пенсіонерів. Пенсійна партія домагатиметься поправки до Конституції, щоб «похорони людей, які усе своє життя віддали суспільству, стало конституційним обов'язком держави».

Хай у світі такого ніде немає, то Україна стане першою...

Дніпропетровськ.

КРОСВОРД

По горизонталі: 5. Місто, навколо якого розвиваються події повісті М. Гоголя «Тарас Бульба». 7. Богиня води у наших пращурів. 8. 60 снопів укупі. 11. Фільм О. Довженка. 12. Сумчастий ведмідь. 13. Притока Дніпра. 14. Один із перших німецьких дослідників життя Т. Шевченка, який переклав німецькою мовою кілька поем Кобзаря. 17. Великий литовський князь, який під час Грюнвальдської битви командував польсько-литовсько-українським військом. 20. Видатний український режисер, якого було знищено на Соловках. 21. Видатний картограф XVII ст., який видав карти та «Опис України». 22. Лікарська рослина, козацький женьшень. 24. Поема Т. Шевченка. 29. Християнське свято. 31. Народні збори у Стародавній Греції. 32. Титул феодального правителя в арабських країнах. 33. Біблійний пророк. 34. Електронна лампа. 35. Розділ книги.

По вертикалі: 1. Персонаж опери «Запорожець за Дунаєм». 2. Місто на Поділлі, яке було столицею князівства. 3. Видатний український скульптор. 4. музичний інструмент. 6. Видатний український поет. 9. Відомий квартет. 10. Гірська стежка. 15. Легкий робочий одяг. 16. Авторитет, широке визнання. 18. Останній військовий запорозький писар, засланий царатом до Туруханська. 19. Назва місцевості, де стоїть Полтава. 23. Автор книги «Призначення України». 25. Одна з дев'яти муз, покровителька історії. 26. Скандинавських здобичники, які служили у війську київського князя. 27. Український історик і письменник, автор книг «Наполеон і Україна», «Мазепа» та ін. 28. Угорський танець. 30. Чумацький крам. 32. Давньогрецький байкар.

Відповіді до кросворда, надрукованого 8 лютого

1. Франко. 2. Аратта. 3. «Курінь». 4. Рудник. 5. Галера. 6. Шапіто. 7. Андрій. 8. Янкель. 9. Скальд. 10. Скирта. 11. Туман. 12. Кудлай. 13. Карась. 14. Талмуд. 15. «Мазепа». 16. Гамаюн. 18. Мастак. 18. «Газель».

Дві позиції, два погляди на світ...
Фото Андрія УСТИНОВИЧА.

Василь БАБУХ, «Голос України»

Нема вже Іллічів. На Буковині

У райцентрі Новоселиця Чернівецької області демонтовано пам'ятник Леніну. Заляпаний фарбою та дьогтем, він, єдиний на Буковині, бовванів на центральному майдані цього населеного пункту, оскільки депутати міськради не давали згоди на його знесення. Та недавно на своїй сесії вони все-таки визначилися в тому, що символи тоталітаризму мусять піти на звалище.

Демонтаж пройшов без ексцесів. Лише кілька старенька бабусь запалили перед п'єдесталом по свічці, благаючи всевишнього, щоб той допоміг залишити ідола на місці. Видно, забули про те, яким затятим богоборцем був Ілліч.

Чернівецька область.

Три поради городникам

● **ЗАГОТУЙТЕ «ЖИВУ» ВОДУ.** *Хоч на підході весна, цінуйте сніг. Затримайте його на ділянках якомога більше. Особливо важливо це в лісостепових та степових малосніжних районах. Проорітт борозни по сніговій цілині, згребіть сніг у щільні вали. Це буде не просто волога. Снігову талу воду недарма називають «живою». Ваша ділянка стане щедрішою.*

● **МЕНЮ ДЛЯ ПОЛУНИЦІ.** *Та все ж сніг от-от зійде. Тільки це станеться, згорніть граблями з полуничної ділянки відмерле листя. Кущики обприскайте 3-5-процентним розчином мідного купоросу (300-500 г на відро води) — для профілактики. Це вбереже рослини від багатьох хвороб.*

Після цього розсійте мінеральні добрива (20 г аміачної селітри, 50 г суперфосфату та 20 г калійної солі на 1 кв. м). Перед цвітінням добре б підживити рослини ще й курячим послідом (500 г на відро води).

● **ЧОРНИЙ ХЛІБ НЕ ДЛЯ ВСІХ.** *У лютому багатьом птахам і звірам буває часом сутужно. Їм потрібна допомога. Люблять вони різноманітний корм: заздалегідь заготовлене насіння ясеня, клена, берези, конопель, бузку, дині, гарбуза, а також ягоди горобини, овес, крихти білого хліба. Не давайте птахам чорного хліба: він викликає бродіння у волі, від того птахи слабнуть, а часом і гинуть.*

Володимир ПРИТУЛА, журналіст

Відьму замовляли?

Досить незвична сфера послуг розгортається на базі одного з євпаторійських приватних підприємств. Власне кажучи, сферою її назвати можна умовно, бо перелік послуг тут не обмежений жодними професійними рамками, повідомляє сімферопольська газета «Бізнес-експрес».

Зателефонувавши за вказаним у рекламному оголошенні номером, можна, наприклад, викликати кваліфікованого кухаря, няньку, фахівця з мануальної терапії, бабу-гадалку чи астролога-екстрасенса — і все це за вельми скромну платню. У фірмі працюють за договорами близько сотні людей, які свого часу залишилися без роботи — представники найрізноманітніших професій. Тому девіз підприємців «ми навіть самі не знаємо, чого не можемо» не здається перебільшенням. Лише одного в цій місцевій «армії порятунку» поки що не роблять: не надають «інтимних» послуг, — стверджує газета. Але чи буває порожнім «святе місце»?

Сімферополь.

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

Фатальність в імені самім

Нещодавно в автомобільній катастрофі загинула разом зі своїм чоловіком в Одесі лікарка і педагог Магдалина Басій. Що ж, подібні трагічні випадки у наш час, на жаль, часті, отож ці смерть можна було б поставити в один ряд з такими ж іншими. Можна, якби М. Басій не була... правнучкою адмірала Нахімова. А так...

Хто читав книгу Д. Чапкіса «Загибель «Адмірала Нахімова», в якій ідеться про жахливу катастрофу пасажирського пароплава в Чорному морі, що сталася десять років тому, той не міг не звернути увагу на отаке твердження автора: ім'я П. Нахімова позначене якоюсь фатальністю, в його біографії немало загадкових і навіть містичних збігів. Як, зокрема, і в долі кораблів, що носили його ім'я. Самого адмірала, як відомо, було смертельно поранено влітку 1855 року в Севастополі. Зважаючи на видатні заслуги флотоводця, його ім'ям називали бойові та цивільні кораблі, долю яких, стверджує Д. Чапкіс, можна поставити в один фатальний ряд: рік 1897-й — біля берегів Туреччини гине під час шторму вантажний пароплав «Нахімов»; через вісім років у Цусимській битві потонув крейсер «Армірал Нахімов»; 1986 року в результаті зіткнення з іншим судном іде на дно Чорного моря, неподалік від Новоросійська, пасажирський пароплав «Адмірал Нахімов», загинули сотні людей. До речі, М. Басій, згадують її друзі, теж збиралася в той рейс, та несподівані обставини завадили...

І ось — автомобільна катастрофа, що забрала життя правнучки славетного адмірала. Чи не з того самого це ряду? Містика, скаже хтось. Що ж, про неї, власне, і йдеться. А втім, стверджувати щось напевне в даному разі навряд чи варто, отож можна сказати й по-іншому: збіг трагічних випадків.

Одеса.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 282886.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311028.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.